

Gemeente **Heerde**

3. (Openbare) ruimte, ondernemen en wonen

→ www.heerde.nl

Toelichting op programma (Openbare) ruimte, ondernemen en wonen

Dit programma gaat over duurzaamheid, het beheer en onderhoud van de openbare ruimte en het bos, ruimtelijke ontwikkelingen, economie, recreatie en toerisme en bouwen en wonen. Onder dit programma valt ook het opstellen van de omgevingsvisie, een instrument in het kader van de nog vast te stellen omgevingswet. Met het toepassing van uitnodigingsplanologie hebben we ons al voorbereid op deze wet. Onze rol bij ruimtelijke vraagstukken is daarmee veranderd. De omgevingsvisie maken we samen.

Collegeprogramma (Openbare) ruimte, ondernemen en wonen

Wat hebben we bereikt?

Leefbaar buitengebied

- Behoud van de kwaliteiten van het (agrarisch) landschap en leefbaarheid van de buitengebieden van de gemeente.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Bestaande agrarische bedrijven krijgen ruimte voor ontwikkelingen voor zover deze bijdragen aan het behoud en verbetering van de kwaliteit van het landschap en aan een schone en gezonde leefomgeving.

Onder voorwaarden ontwikkelingsruimte geven aan bestaande agrarische bedrijven.

Kwaliteit

Gericht op de ambities in de toekomstvisie geven we op basis van de structuurvisie 2025 via uitnodigingsplanologie uitvoering aan deze taakstelling. Onder de nieuwe Omgevingswet worden de toekomstige kaders voor ontwikkelingsmogelijkheden voor bestaande agrarische bedrijven opgenomen in de Omgevingsvisie.

We bereiden de gemeentelijke Omgevingsvisie voor met daar in een vitaal en leefbaar platteland.

Vanuit onze eerste analyse voor de Omgevingsvisie leggen we de focus op een circulair en natuurinclusief systeem met multifunctioneel en duurzaam landgebruik. In de Omgevingsvisie betrekken we de actuele ontwikkelingen van de agrarische sector.

De agrarische belangen en belangen van natuur en milieu mogen niet los van elkaar gezien worden. Wij overleggen hierover met bewoners en agrariërs.

Kwaliteit

De voorbereidingen voor de gemeentelijke omgevingsvisie zijn begonnen met als integraal onderdeel een vitaal en leefbaar platteland.

Vanuit de eerste analyse leggen we de focus in de omgevingsvisie op een circulair en natuurinclusief systeem met multifunctioneel en duurzaam landgebruik. Bewoners en agrariërs worden in Q1 en Q2 van 2020 langs de weg van participatie betrokken.

Onze bermen houden we vrij van jonge opslag om de aantrekkelijkheid voor wild te verkleinen.

De bermen in het bosgebied worden vrij gehouden van jonge opslag. De aantrekkelijkheid voor wild wordt daardoor verkleind.

Kwaliteit

In 2019 zijn de bermen van een deel van de Kamperweg geschoond van opslag.

We beheren bermen en slootkanten ecologisch en communiceren waarom we dat doen.

De kwaliteit van het landschap en de leefbaarheid van het buitengebied behouden door het uitvoering van ecologisch beheer van de bermen.

Kwaliteit

In 2019 is een aanvang gemaakt met de inventarisatie waar bermen ecologisch kunnen worden beheerd en wat daar voor nodig is om dit uit te voeren. Ecologisch bermbeheer vraagt om ander materieel. Dit wordt in 2020 verder uitgewerkt in een kosten-baten berekening.

We gaan duurzaam om met de natuurlijke kwaliteiten, onder andere door invulling te geven aan het bestaande landschapsontwikkelingsplan (LOP). Landschapsontwikkeling wordt onderdeel van de omgevingsvisie.

Kwaliteit

We gaan vanuit de ambities uit de toekomstvisie, de structuurvisie 2025 en het landschapsontwikkelingsplan (LOP) op een verantwoorde manier om met natuur en landschap. We sturen op het behoud en op de ontwikkeling van de landschappelijke samenhang.

De voorbereidingen voor de gemeentelijke omgevingsvisie zijn begonnen. De landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten van Heerde worden hierin integraal opgenomen.

Vanuit de eerste analyse blijkt dat de kernkwaliteiten van Heerde (in casu het DNA van Heerde) onder andere tot uiting komen in de diversiteit van het landschap. Heerde kent een afwisseling van fraaie landschappen (Veluwe tot IJssel) met een rijke cultuurhistorie, die we koesteren. We leggen de focus in de omgevingsvisie dan ook op behoud en versterking van de landschappelijke kwaliteiten en het inbedden van maatschappelijke opgaven (energietransitie, biodiversiteit, circulariteit, compenserende maatregelen en natuurinclusief landgebruik).

We werken samen met andere partijen in de uitvoering van het klimaatadaptatieplan (waterrobuustheid en klimaatbestendigheid).

De effecten van klimaatverandering houden zich niet aan bestuurlijke grenzen. Deze samenwerkingsvorm past bij de regionale en lokale schaal van de opgave en de behoefte aan regionale samenwerking. Immers: in de trits weten-willen-werken zijn we samen sterker, kunnen we van elkaar leren én kunnen we samen slimmer investeren.

Kwaliteit

Wij gaan, in nauwe samenwerking met bedrijven en maatschappelijke organisaties, in drie stappen te werk:

1. 'weten': analyseren wat de gevolgen van klimaatverandering voor de diverse functies in een gebied in de periode tot 2050 zijn;
2. 'willen': concrete doelen stellen voor het verbeteren van de waterrobuustheid en klimaatbestendigheid in de periode tot 2050 en een daarbij passende strategie formuleren;
3. 'werken': de doelen en de strategie vastleggen in beleidsplannen, wetten en regels en programma's voor uitvoering, beheer en 'groot' onderhoud.

Stap 1 is een regionale stresstest light die in samenwerking met diverse belanghebbende partijen uitgevoerd.. In de gemeente Heerde is er een verdiepingsslag gemaakt op dorpskern niveau. Om een beter beeld te krijgen wat klimaatverandering betekent in Heerde. De uitkomsten zijn in 2019 gedeeld en besproken. Er volgt nog een risicodialoog. Stap 2 moet in 2020 worden gezet.

In 2019 hebben we samen binnen het SWOV met gemeenten op de Oost Veluwe (Apeldoorn, Brummen, Epe en Voorst), Vitens en het Waterschap Vallei en Veluwe samengewerkt aan de opgave die we hebben op basis van het Regionaal Manifest Ruimtelijke Adaptatie dat in december 2017 is ondertekend. In december 2019 heeft de Klimaattop Vallei en Veluwe plaatsgevonden, waarin gemeenten in het gebied van Waterschap Vallei en Veluwe, Vitens en het waterschap resultaten en uitdagingen hebben laten zien. In deze bijeenkomst is ook de opmaat naar het Regionale Adaptatie Plan (de regionale uitwerking van het nationale Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie) gegeven.

We werken samen met partijen in het project Hattemerpoort (inclusief herontwikkeling Ennerveld) en aan de visie Hoenwaard.

Hattemerpoort is een ecologische verbindingszone tussen Veluwe en IJsseluitwaarden en Wapenveld en Hattem. Het provinciale project bestaat uit deelprojecten.

Voor investeringen in natuur en waterbeheersing in de Hoenwaard is behoefte aan een toekomstbeeld en aan duidelijkheid bij de bewoners van het gebied. De visie Hoenwaard 2030 voorziet daarin.

Kwaliteit

Deelprojecten Hattemerpoort zijn: Ennerveld, natuurrealisatie in uiterwaarden, doorgang over Berghuizer Papier Fabriek (BPF)-terrein en 't Kromholt. De projectleiding berust bij Gelderse Natuur en Milieu Federatie.

De visie Hoenwaard vormt een bouwsteen voor de omgevingsvisie. De projectleiding voor deze visie berust bij waterschap. Het project Ennerveld is in ontwikkeling.

De sloop van de warmtekrachtcentrale op het terrein van de BPF is afgerond. De natuurrealisatie in de uiterwaarden is in uitvoering. De volgende fase van de Visie Hoenwaard is in procedure. Dit moet leiden tot een gebiedsplan waarin de te nemen maatregelen zijn opgenomen en waarin de ruimte wordt gedefinieerd voor ontwikkelingen. Hierover is een samenwerkingsovereenkomst aangegaan.

We werken volgens de gedragscode bestendig beheer groenvoorzieningen, bosbeheer en natuurbeheer.

De gedragscode is geen wetgeving, maar is wel een hulpmiddel voor beheerders, eigenaren en aannemers om reguliere werkzaamheden uit te voeren zonder in strijd te handelen met Flora- en Faunawet.

Kwaliteit

De gemeente werkt, binnen het beschikbare budget, zo veel mogelijk volgens de gedragscode en verplicht waar mogelijk haar opdrachtnemers om volgens de gedragscode te werken.

Openbare ruimte en mobiliteit

- Inwoners, ondernemers, bezoekers en toeristen kunnen rekenen op goed onderhouden en veilige wegen, fiets- en voetpaden en openbare ruimte, die voldoende verlicht zijn.
- Bij herinrichting wordt de openbare ruimte inclusief ingericht.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

(Her)inrichting van de openbare ruimte vindt, in overleg met aanwonenden en ondernemers, plaats binnen de wettelijke kaders en het gemeentelijk beleid.

Inwoners worden uitgenodigd om mee te denken bij herinrichting van de openbare ruimte en worden betrokken bij onderhoud van de openbare ruimte.

Kwaliteit

Doelstelling is een gedragen plan voor aanwonenden en ondernemers. Bij het realiseren van een (her)inrichtingsplan betrekken we bewoners voor het vaststellen van een definitief ontwerp. Het conceptplan wordt tijdens een inloopavond gepresenteerd. Iedereen kan op het conceptplan reageren via een reactieformulier en krijgt persoonlijk antwoord. Ons uitgangspunt is om zo veel mogelijk aan reacties tegemoet te komen als dat past binnen de richtlijnen van CROW, de parkeernota, het afvalwaterketenplan, het beleidsplan Verlichting en binnen het beschikbare budget.

In 2019 zijn een tweetal inloopavonden georganiseerd voor belangstellenden. Eén voor de herinrichting van de Zwaaikolk in Wapenveld en de andere voor de herinrichting Kloosterakker/Distelakker in Veessen. Op beide avonden was de opkomst groot en de reacties op de conceptplannen over het algemeen positief.

Bij herstructureringsprojecten in de openbare ruimte afwegen of auto's te gast kunnen zijn.

Kwaliteit

De afweging of auto's te gast kunnen zijn, wordt bij elk herstructureringsplan gemaakt.

In 2019 zijn onder meer werkzaamheden uitgevoerd in de Bomenbuurt in Heerde, de Groteweg in Wapenveld, de Oenerweg in Heerde en de Zwaaikolk in Wapenveld. De functie van autoverkeer wordt per project bekeken en waar nodig aangepast. Zo is op de Groteweg de weg ingericht voor 60 kilometer in plaats van 80 kilometer.

De beheerplannen voor de openbare ruimte zijn actueel.

Er zijn beheerplannen voor wegen, kunstwerken, riolering en speelvoorzieningen. De beleidsvisies voor openbare verlichting, bos en groen bieden voldoende kader voor de uitvoering. Het afvalwaterketenplan is kaderstellend voor riolering.

Kwaliteit

De beheerplannen voor de openbare ruimte zijn voorzien van het juiste areaal en jaarlijkse kosten om dit areaal te onderhouden en worden tijdig geactualiseerd. Een toelichting wordt gegeven in de paragraaf Kapitaalgoederen.

Aan de beheerplannen is in 2019 gewerkt om het areaal actueel te houden en het geplande onderhoud uit te voeren. Het beheerplan kunstwerken is in 2019 geactualiseerd. Het areaal is doorgerekend om de onderhoudskosten voor de komende vijf jaar te bepalen. Voor riolering wordt het afvalwaterketenplan naar verwachting begin 2020 geactualiseerd.

De werkgroep Bereikbaarheid, Toegankelijkheid en Bruikbaarheid (BTB) van het Platform Gehandicaptenbeleid wordt standaard uitgenodigd voor advies bij herinrichtingsprojecten.

Optimaal gebruik van de openbare ruimte voor alle verkeersdeelnemers.

Kwaliteit

Bij reconstructie en/of herinrichtingsplannen wordt de werkgroep Bereikbaarheid Toegankelijkheid en Bruikbaarheid (BTB) van het Platform Gehandicaptenbeleid gevraagd om advies uit te brengen over de voorgenomen plannen.

In 2019 zijn de werkgroepleden BTB persoonlijk uitgenodigd voor de inloopavonden van de reconstructie en/of herinrichtingsplannen.

Het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) actualiseren.

Kwaliteit

In 2020 is het GVVP deels geactualiseerd. Begin 2021 wordt dit verder uitgewerkt in een mobiliteitsplan en zal te zijner tijd worden opgenomen in de omgevingswet.

Samen met de regiogemeenten bij de provincie aandringen op maatregelen op de kwaliteit van het openbaar vervoer op peil te houden en waar nodig te verbeteren.

Samen met de regiogemeenten bij de provincie aandringen om maatregelen te nemen om de kwaliteit van het openbaar vervoer peil te houden en waar nodig te verbeteren.

De uitdaging ligt er om technisch en financieel het busvervoer volledig zonder uitstoot van schadelijke stoffen te laten rondrijden bij het gelijk houden van het exploitatiebudget.

Kwaliteit

De huidige lijnvoering en dienstregeling van het openbaar vervoer willen we behouden en waar nodig te verbeteren. In de nieuwe vervoersconcessie is het de inzet om het openbaar vervoer volledig rond te laten rijden zonder uitstoot van schadelijke stoffen.

In 2019 heeft er een aanbesteding plaatsgevonden voor het openbaar vervoer. Op 24 september 2019 hebben de provincies Flevoland, Overijssel en Gelderland de uitkomst van het aanbestedingstraject voor de concessie IJssel-Vecht bekend gemaakt waarbij Keolis als winnaar uit de bus is gekomen. Dit houdt in dat Keolis tot december 2030 het openbaar vervoer behorende tot dit concessiegebied mag verzorgen, hetgeen zal gebeuren onder de merknaam RRReis. RRReis bussen bieden een hoog comfort en dragen bij aan een schonere leefomgeving dankzij de inzet van elektrisch aangedreven voertuigen.

Samen met de regiogemeenten dringen we bij provincie en rijk aan op maatregelen om filevorming op de A50 te voorkomen.

Kwaliteit

Wij vragen aandacht om een betere doorstroming van het verkeer op de A50 tussen Zwolle en Apeldoorn v.v. te bevorderen in betreffende overlegsituaties.

In 2019 is er een concept Bereikbaarheidsvisie Regio Zwolle opgesteld. In dit concept is aandacht gevraagd voor de A50. Daarnaast is in de Cleantech Regio besloten om een lobby traject op te starten voor een betere doorstroming op de A50.

Samen met inwoners, ondernemers en VVN inventariseren van verkeersonveilige situaties in de gemeente.

Een inventarisatie uitvoeren onder de inwoners, ondernemers en VVN over de verkeersonveilige situaties in de gemeente Heerde. Deze inventarisatie gaat onderdeel worden van de actualisatie van het gemeentelijk verkeer en vervoerplan.

Kwaliteit

We hebben een prioritering van objectieve onveilige verkeerssituaties in de gemeente Heerde. Ieder jaar wordt deze lijst geactualiseerd.

In het Gemeentelijke Verkeer- en Vervoers Plan (GVVP) is standaard een lijst opgenomen met subjectieve onveilige verkeerssituatie die samen met bewoners, ondernemers en VVN is samengesteld. Deze wordt opnieuw geactualiseerd en maakt deel uit van het uiterlijk in 2020 vast te stellen GVVP.

We staan open voor initiatieven die de beleefbaarheid van het Apeldoorns Kanaal stimuleren

Door de beleefbaarheid van het Apeldoorns Kanaal te stimuleren wordt het recreatieve product in de gemeente vergroot.

Kwaliteit

Beleef het Apeldoorns Kanaal heeft door de samenwerking met de aanliggende gemeenten en de provincie een duidelijk profiel gekregen en een eigen website met evenementen in en aan het kanaal. De provincie is bereid tot co-financiering van 50% voor het ophogen van de Kloosterbrug en de Flessenbergerbrug om ze daarmee ook voor te bereiden op beweegbaarheid. De gemeenteraad heeft bij de begrotingsvaststelling in november haar bijdrage van € 600.000,- beschikbaar gesteld.

We vervangen bruggen wanneer ze afgeschreven zijn en de (verkeers)veiligheid in gevaar komt.

De bruggen in de gemeente Heerde worden vervangen op het moment dat de (verkeers)veiligheid in gevaar komt. In het beheerplan kunstwerken is de onderhoudsstaat van alle bruggen in beeld gebracht. Komende periode wordt het beheerplan geactualiseerd.

Kwaliteit

Het gebruik van de bruggen dient veilig te zijn voor de gebruikers. Het beeldkwaliteit voor de bruggen is niveau C van het CROW.

In 2019 is het beheerplan kunstwerken geactualiseerd. Aan het beheerplan is een onderhoudsbudget gekoppeld om de kunstwerken te onderhouden op niveau C. Er zijn in 2019 geen bruggen vervangen.

Omgevingsvisie

- Een integrale toekomstbestendige omgevingsvisie.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Uitvoering geven aan het plan van aanpak omgevingsvisie.

Kwaliteit

In 2019 is door de projectgroep verder gewerkt aan de voorbereiding op de implementatie van de Omgevingswet die op 1 januari 2022 in werking treedt. De eerste deelresultaten voor de Omgevingsvisie werden in 2019 zichtbaar en zijn toen gedeeld met College, Raad en netwerkpartners. Inzet is nu om in 2020 een goed met de Raad afgestemd participatietraject af te lopen. Inzet is om uiterlijk Q-4 2020 de concept Omgevingsvisie aan de Raad aan te kunnen bieden. In deze voorbereiding wordt voor de Omgevingsvisie samengewerkt met de gemeente Hattem en voor het onderdeel Digitaal Stelsel Omgevingswet met de gemeenten Hattem en Oldebroek. Ook is een eventuele samenwerking met de gemeente Epe onderzocht, wat niet tot een vervolg leidde.

Voor de implementatie binnen de gemeente Heerde is eind 2019 een aangepast programmaorganisatie ingericht en zijn de meer uren en meerkosten voor 2020 in beeld gebracht die kunnen worden gedekt op de opbrengst van de bouwleges. Tegenover de benodigde kosten staat geen vergoeding van de rijksoverheid.

We passen uitnodigingsplanologie toe bij robuuste ontwikkelingen.

Kwaliteit

Heerde werkt vooruitlopend op de Omgevingswet met het innovatieve instrument van de uitnodigingsplanologie. In deze werkwijze betrekken wij daar de uitkomsten van de evaluatie van de uitnodigingsplanologie in 2019 bij. De implementatie van de uitkomsten van dit onderzoek worden al actueel gebruikt (het zogenaamde laaghangende fruit.)

Centra Heerde en Wapenveld

- Inwoners, ondernemers, bezoekers en toeristen vinden onze centra in Wapenveld en Heerde bruisend.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Besluitvorming over versterking van het centrum van Wapenveld met Hof van Cramer.
Realisatie van een multifunctionele accommodatie in het centrum van Wapenveld.

Kwaliteit

Nadat de gemeenteraad op 15 april 2019 een voorbereidingskrediet beschikbaar heeft gesteld, is, na een meervoudige onderhandse aanbestedingsprocedure, abcnova samen met de kerngroep aan de slag gegaan om duidelijkheid te geven over de locatie, de samenwerkingsafspraken, eigendomsverhoudingen, financiering, schetsontwerp en opdrachtformulering voor een go of no-go besluit door de raad. De kerngroep bestaat uit vertegenwoordigers van dorpsraad Wapenveld, bestuur Hof van Cramer, woonstichting Triada en de gemeente. Er is gesproken met andere gegadigden voor deelname in de multifunctionele accommodatie en er zijn gesprekken gevoerd met omwonende inwoners, organisaties en bedrijven. De verwachting dat dit eind 2019 zou worden afgerond, is niet gehaald. Hiervoor zijn verschillende redenen: wijzigingen in het PvE vanwege het loket 0-100 jaar en milieuzonerings die bij een verdieping op de quick scan naar voren kwamen. Op dit moment wordt het concept haalbaarheidsonderzoek gepresenteerd aan potentiële deelnemers, omliggende partijen en omwonenden. Het streven is in de raadsvergadering van oktober 2020 een voorstel te doen over de voortgang van het project.

De gemeente participeert in de Nieuwe Winkelstraat (DNWS).

De gemeente wil in het centrum van Heerde samen met ondernemers en vastgoedeigenaren de winkelbeleving versterken. De Ondernemersvereniging Heerde is trekker; de gemeente participeert.

Kwaliteit

Begin 2019 is het "Actieplan DNWS" opgeleverd aan de Ondernemersvereniging Heerde (versie februari 2019) en is de stuurgroep DNWS met daarin betrokken stakeholders in het centrum (ondernemers, vastgoedeigenaren, R&T, makelaar, gemeente) ingericht. Ons streven is om binnen twee jaar de acht aanbevelingen uit het actieplan in werking te hebben gezet. Daartoe zijn vier werkgroepen gestart met de eerste punten uit de aanbevelingenlijst. DNWS monitort de uitvoering van dit actieplan. Door de coronacrisis zijn actiepunten versneld, bijvoorbeeld door krachtenbundeling van winkeliers door promotie van Koop Lokaal, maar zijn ook andere acties in de tijd opgeschoven.

Duidelijkheid krijgen over de ruimtelijke economische opgave door onder andere actualisatie van het verkeerscirculatieplan centrum Heerde, inzicht in de parkeerbehoefte en afweging volgens de ladder voor duurzame verstedelijking.

Kwaliteit

De gepresenteerde ontwikkeling van het centrum van Heerde leidde op 16 juni 2020 tot een positieve grondhouding van het College. De onderzoeken naar verkeerscirculatie en de parkeerbehoefte zijn uitgevoerd, beschikbaar en gedeeld met betrokkenen. Dit jaar staat in het teken van het gesprek met de eigenaar van het pand 'Van Setten Van Loenen' over de ontwikkeling van deze locatie n relatie tot de ontwikkeling van de andere plandelen in het centrum.

Het autoluw maken van dorpscentrum Heerde (auto te gast) bij evenementen wordt, in overleg met ondernemers, uitgewerkt in een verkeerscirculatieplan.

Kwaliteit

Door het aantal motorvoertuigen in het dorpscentrum terug te dringen wordt de leefbaarheid en het winkelklimaat verbeterd.

Voor de afsluiting van het dorpscentrum tijdens evenementen is met ondernemers een verkeerscirculatieplan uitgewerkt en wordt dit plan uitgevoerd. In 2019 is tijdens de afsluiting van het centrum bij evenementen in overleg met de ondernemers de verkeerscirculatie aangepast.

Het verder autoluw maken van het dorpscentrum Heerde wordt in combinatie met de invulling van de voormalige gemeentewerf uitgewerkt.

Eind 2018 zijn verkeersonderzoeken uitgevoerd. Op basis van deze onderzoeken en de plannen voor de invulling van de voormalige gemeentewerf zijn voorstellen gedaan om het dorpscentrum verder autoluw te maken. Deze voorstellen volgen wanneer er duidelijkheid is over de invulling van het terrein.

Ondernemers in Heerde oriënteren zich op een ondernemersfonds; de gemeente wordt in dat geval het (wettelijke) heffingsorgaan.

Kwaliteit

Het ondernemersfonds is in 2019 opgericht en aan het werk gegaan en maakt collectieve investeringen door ondernemers en projecten mogelijk. De gemeente is heffingsorgaan voor het fonds.

Ondernemers worden in staat gesteld om de dorpscentra te laten bruisen. De gemeente benut de mogelijkheden om hen hierin te faciliteren.

Kwaliteit

Wij faciliteren dit in 2020 vanuit verschillende gemeentelijke beleidsterreinen. Hierbij focussen wij op het goed benutten van kansen die zich vanuit de samenleving aandienen.

Toepassen van de centrumvisie Heerde.

De visie heeft tot doel een duidelijk toekomstbeeld van het centrum voor alle betrokken partijen met als ambitie een comfortabel en herkenbaar winkelgebied met prettig ondernemersklimaat in 2025. Bij de beoordeling van initiatieven wordt de centrumvisie als uitgangspunt gehanteerd.

Kwaliteit

De maatregel Nieuwe Winkelstraat is een uitvloeisel van de Centrumvisie. Daarnaast zetten we in op het terugdringen van de leegstand in de aanloopstraten door toepassing van de maatregel Compact Centrum. In 2018 is er de inventarisatie geweest als basis voor het monitoren van de leegstand. Samen met stakeholders wordt bezien hoe leegstand kan worden gevuld. Dit is in 2019 en 2020 een doorlopend proces met in 2020 een evaluatie.

Voortvarende herontwikkeling van het hart van Heerde (gemeentewerf, Van Setten van Loenen).

Met uitnodigingsplanologie en kavelpaspoort overeenkomst bereiken met ontwikkelaar van aangrenzende gronden.

Kwaliteit

In 2018 is het plan van de projectontwikkelaar aan de gemeente gepresenteerd.

Een combinatie van een 'trekker', bijvoorbeeld in de vorm van een supermarkt, woningen, horeca, detailhandel en parkeren. Omdat het plan grote impact heeft op de positionering, het vermarkten en de ontwikkeling van het centrum van Heerde, werkt de ontwikkelaar nauw samen met de gemeente. Omdat dit plan ook betrekking heeft op percelen van derden is veel en regelmatig overlegd met de benodigde grond- en perceeleigenaren. Het is van belang dat zoveel mogelijk betrokken partijen zich committeren aan het plan. Dit vergt vooralsnog veel tijd en inzet. Er is inmiddels een breed draagvlak voor deze ontwikkeling. Inzet is om in deze ontwikkeling ook het pand Van Setten/Van Loenen te betrekken. Gesprekken over de ontwikkeling van deze (deel)locatie zijn gaande. Het college heeft in juni 2020 een positieve grondhouding aangenomen ten aanzien van het ingediende initiatief.

Toerisme

- Heerde staat bij (verblijfs)recreanten en toeristen bekend als gastvrij en natuurvriendelijk, een bloeiende gemeente op de overgang van Veluwe en IJsselvallei.
- Ecotoerisme in de natuurlijke omgeving, de keuze en beschikbaarheid van streekproducten en organisatie van kleinschalige evenementen benadrukken Natuurlijk Heerde.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Cittaslow-keurmerk ook digitaal promoten en Cittaslow-ambassadeurs benutten en verbinden om de gezamenlijke ambitie van Visit Heerde, (recreatie)ondernemers en gemeente te bereiken.

Kwaliteit

In de zomer van 2018 startte het project van de gemeenten Heerde, Epe en Voorst voor de ontwikkeling van Korte Ketens in de voedselvoorziening. In de loop van 2019 hebben zich een aantal producenten in dit kader verenigd. Ze richtten een coöperatie op voor die korte voedselketen: Coöperatie Boerenhart 2.0. Naast de organisatie van de logistiek keken we ook naar de beleidsmatige versterking van korte ketens en het verduurzamen van het voedselaanbod. Vanuit de kernwaarden van Cittaslow zijn streekproducten en de ontwikkeling van korte ketens alleszins relevant.

In 2019 organiseerden wij meerdere netwerkbijeenkomsten voor de Cittaslow supporters. Tijdens deze bijeenkomsten zijn afspraken gemaakt over deelname aan lokale activiteiten en over het in de markt zetten van een Cittaslow souvenir; een Cittaslow schaap, waarbij wol van de schaapskudde wordt gebruikt.

In het landelijke Cittaslow netwerk werken wij aan de wijze waarop Cittaslow als keurmerk verder en concreter kan worden uitgedragen. Vier thema's worden uitgewerkt die voor Cittaslow Nederland van belang zijn:

- 1) Noaberschap en fijschaligheid
- 2) Landschap, duurzaamheid en toerisme
- 3) Bewustwording en jeugd en
- 4) Cultuur, erfgoed en lokale voeding.

Vanuit de eigen identiteit van Heerde gaan we invulling geven aan deze vier thema's, met een actieve rol voor Visit Heerde. Eén activiteit in dit kader is het project met de Noordgouw, waarbij leerlingen onderzoek doen naar de wijze waarop Cittaslow concreter kan worden uitgedragen, wat gepland staat voor het schooljaar 20/21.

De infrastructuur in het gemeentelijk bosgebied willen wij in stand en toegankelijk houden.

De infrastructuur in het gemeentelijk bosgebied in stand en toegankelijk houden.

Kwaliteit

In het kader van de zorgplicht is de gemeente in haar rol als boseigenaar verplicht om te zorgen voor een redelijk veiligheidsniveau voor de gebruikers van haar bossen. De openbare wegen en fietspaden in het bosgebied worden onderhouden op beeldkwaliteit C van het CROW.

In 2019 zijn de voegovergangen van de betonfietspaden in het bosgebied voor een deel hersteld. De fiets,- en wandelpaden zijn regelmatig geveegd om de veiligheid de toegankelijkheid te garanderen. Ook de laanbomen zijn onderhouden om de veiligheid voor de gebruikers in de bossen te borgen. In 2019 is de bebording van het hondenloopgebied bij de Renderklippen aangepast. Aan de overige verwijs,- verbods,- en gebodsborden is onderhoud gepleegd.

Met ondernemers die bijdragen aan het ondernemersfonds bespreken we hoe geld uit dit fonds gebruikt kan worden voor het verbeteren van de leefomgeving om recreanten en toeristen (nog meer) te verleiden tot een bezoek aan en verblijf in onze gemeente.

Kwaliteit

Het Ondernemersfonds gemeente Heerde is in 2019 opgericht, ingericht en "financieel gevuld". Er is een bestuur met een afspiegeling van de betalende branches aan het fonds. Het bestuur beoordeelt de aanvragen en beheert de financiën van het fonds, waarvan de financiële middelen door de gemeente worden geïnd. In het opgestelde convenant tussen de gemeente en Ondernemersfonds gemeente Heerde zijn afspraken gemaakt over de doelstelling van het fonds en over de financiën en controles. 2019 en 2020 zullen vooral gebruikt worden om de bekendheid en de doelstelling van het fonds verder uit te rollen bij de ondernemers: "gezamenlijk te werken aan een vitaal en sterke economie van de gemeente Heerde in alle branches."

Promotie en marketing van de gemeente financieel faciliteren wij via Visit Heerde (inclusief een betaalde kracht voor 2018-2020).

Kwaliteit

Voor de lokale marketing werd het contract in 2019 met Visit Heerde uitgevoerd en voor bovenlokale marketing en promotie werd voor de periode 2018-2021 het contract met Visit Veluwe uitgevoerd. De kostendekking van de Stichting Visit Heerde wordt in 2020 conform het raadsbesluit van 2018 ingezet. Onderdeel hiervan is het leveren van een bijdrage voor een betaalde kracht van Visit Heerde in de periode 2018-2020. In de perspectiefnota 2021 wordt een voorstel gedaan voor de financiële facilitering van de Stichting Visit Heerde vanaf 2021.

Door de coronacrisis kan door Visit Heerde mogelijk niet het volledige werkprogramma 2020 worden uitgevoerd. Denk hierbij vooral aan evenementen die niet door konden of kunnen gaan. Met Visit Heerde is afgesproken dat zij de financiële middelen die hierdoor eventueel overblijven, inzet om Heerde op grotere schaal op de kaart te zetten en zo de (recreatie)ondernemers te helpen in deze moeilijke periode. Bijvoorbeeld door (social) media campagnes en het ontwikkelen van arrangementen in de 'IJsselvallei'.

Promotie van cultuurhistorische lokale 'parels' stimuleren.

Onderscheidende elementen binnen de gemeente meenemen in de lokale en bovenlokale marketing en promotie.

Kwaliteit

Voorbereidend op een nieuw te formuleren erfgoedbeleid voor de gemeente Heerde is in 2019 en wordt in 2020 onderzocht op welke wijze lokale cultuurhistorische parels van Heerde meer onder de aandacht kunnen worden gebracht. Ook vanuit Veluwe op 1 was hier aandacht voor. Veluwe op 1 deelt de Veluwe in meerdere belevingsgebieden in. Ons gebied kreeg hierbij het predicaat ambachtelijk. Vanuit het ambachtelijke DNA kijken we in 2020 welke cultuurhistorische parels in onze gemeente belicht, gestimuleerd en ondersteund kunnen worden.

Samen met Visit Veluwe, recreatiebedrijven, cultuurpartners en overige ondernemers dragen wij bij aan de ambitie van de Veluwe op 1 in de Veluweagenda.

Als verbonden partij aan de Samenwerkingsovereenkomst toeristische marketing Veluwe 2018-2021 uitvoering geven aan de agenda via een collectieve marketingaanpak en een duurzame groei in de vrijetijdseconomie op de Veluwe.

Kwaliteit

Samen met de Veluwe op 1 partners hebben wij in 2020 flinke stappen gezet in de verdere verwezenlijking van de ambities uit de Veluwe agenda 2030. Wij zetten in op de ontwikkeling van de IJsselvallei als verbindend element tussen Veluwe en Salland. De ontwikkeling van Korte Ketens in onze voedselvoorziening vanuit een systeem van circulaire landbouw is het uiteindelijk streven. Wij streven daarnaast naar evenwicht in de recreatieve belasting van de Veluwe en de natuurlijke vitaliteit en biodiversiteit. Realisatie, optimalisatie en instandhouding van een duurzaam regionaal recreatief routenetwerk voor verschillende takken van recreatief gebruik, in samenwerking met Veluwe op 1 partners en het Routebureau Veluwe.

Vanuit het proces tot intensivering van de samenwerking tussen de IJsselgemeenten en Marketing Salland, Visit Veluwe en de provinciale besturen is in 2019 is een aanzet gemaakt voor de realisatie van het Masterplan IJsselvallei vanuit de Veluwe samenwerking.

Ook is in 2019 ingezet op de verdere samenwerking binnen het programma De Veluwe op 1. Het meerjarenuitvoeringsprogramma is geactualiseerd en de Veluwe agenda 2030 is voorbereid.

De Veluwe en aansluitende randgebieden zijn opgedeeld in verschillende belevingsgebieden met een elk eigen thema, die in 2019 en 2020 verder worden uitgewerkt.

Met Visit Veluwe en lokale stichting Visit Heerde overlegden wij in 2019 over de intensivering van de lokale en bovenlokale marketing en promotie.

Wij nemen deel aan het Programma Vitale Vakantieparken met als doel vakantieparken te gebruiken waarvoor ze bedoeld zijn.

Deelnemen aan programma en als aandeelhouder toetreden tot Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken (OMVV).

Kwaliteit

Binnen de kaders van het programma is in 2019 de BV Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken Veluwe opgericht.

Heerde heeft zich aangesloten bij en neemt actief deel aan de uitvoering van het programma Vitale Vakantieparken dat in 2019 met de partners doorontwikkeld is. Met de uitvoering van een lokale vertaling van dit programma wordt in 2020 een start gemaakt. Het voornemen was om de gemeenteraad hierover in maart via een themabijeenkomst te informeren. Door de coronacrisis wordt deze bijeenkomst doorgeschoven naar het najaar.

Wij willen uitbreiding van verblijfsrecreatie en toerisme mogelijk maken, met name de vestiging van een hotel.

Het ruimtelijk faciliteren van de ontwikkeling voor de totstandkoming van een hotelaccommodatie in de gemeente Heerde.

Kwaliteit

Wij faciliteren (particuliere) initiatieven die betrekking hebben op de uitbreiding van bestaande dan wel nieuwe vormen van duurzame verblijfsrecreatie.

Wij spraken met verschillende initiatiefnemers over de ontwikkeling van nieuwe verblijfsaccommodatie (bed&breakfast/hotelvoorziening/campingbedrijven en bungalowpark).

Er zijn met ontwikkelaars in 2020 gesprekken gevoerd en stappen gezet voor de ontwikkeling van een tweetal hotelaccommodaties in 2020/2021 in Heerde. Inmiddels is het duidelijk dat één van de twee ontwikkelingen geen doorgang zal vinden.

Economie

- Ondernemers ervaren de gemeente als een partner die meedenkt en faciliteert en samen met hen bouwt aan een sterke, vitale en duurzame economie.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De innovaties in energetische duurzaamheid, de energietransitie, de zorg en de circulaire economie zien we als mogelijkheden om lokaal en regionaal werkgelegenheid te creëren.

De innovaties zien als mogelijkheden om lokaal en regionaal werkgelegenheid te creëren voor inwoners van alle leeftijdsgroepen en opleidingsniveaus met en zonder beperkingen.

Kwaliteit

Dit is een regionaal en lokaal speerpunt op onze agenda.

Wij geven hieraan invulling door deel te nemen aan de regio Zwolle en de Cleantechregio waar we in overleg tussen overheid, ondernemers en onderwijs werken aan de Human Capital agenda.

Onze doelstelling is door deze samenwerking de werkgeversdienstverlening vast te houden en verder te versterken. Nadrukkelijk zoeken we het gesprek met ondernemers die op innovatieve wijze werken (voorbeelden Leadax, Lagemaat, Boverhof).

De verkeersverbindingen in en van de gemeente met de regio en daarbuiten zijn kwalitatief goed.

Kwalitatieve goede verkeersverbindingen in de gemeente en daarbuiten met de regio.

Kwaliteit

De wegen en fietspaden voldoen minimaal aan beeldkwaliteitsniveau C van het CROW.

In 2019 is de verbinding richting de gemeente Hattem (Groteweg) verbeterd. De rijbaan en de fietspaden zijn voorzien van nieuw asfalt. Gelijkzeitig is op deze verbinding een 60 km/h limiet ingesteld en is de bebording en wegmarkering vernieuwd.

Een aangenaam vestigingsklimaat bieden zodat ondernemers naar de gemeente komen of hier blijven en dit faciliteren binnen de mogelijkheden die de gemeente heeft.

Kwaliteit

Wij zorgden in 2019 voor een goed economisch perspectief voor Heerde en de regio en brachten vraag en aanbod goed bij elkaar. Zowel lokaal als regionaal wisten we wat er speelde door afstemming met de regio en onze buurgemeenten. Wij zorgden voor een goede infrastructuur/openbaar gebied en gemeentelijke voorzieningen als woon-/werkgemeente.

Ondernemers die vragen hadden, faciliteerden wij over dit vraagstuk. Wij leveren in 2020 wordt er een regionale investeringsagenda RPW Noord Veluwe op waarin dit het uitgangspunt is. Wij zorgen voor een goed economisch perspectief voor Heerde en de regio, waarin vraag en aanbod zoveel als mogelijk bij elkaar worden gebracht. Lokaal en regionaal zijn we op de hoogte van wat er speelt, mede door goede afstemming met de regio en onze buurgemeenten (noord-zuidas en G5). We werken samen met de G5 gewerkt aan een investeringsagenda voor het RPW NV, waarbij het uitgangspunt Toekomst Bestendige Bedrijventerreinen is. Hierover gaan we eind 2020/begin 2021 in gesprek met de ondernemers op de bedrijventerreinen.

Er worden bedrijfsbezoeken gebracht waarin verwachtingen ten aanzien van een duurzaam gezonde arbeidsmarkt met elkaar worden besproken.

Bedrijven uit verschillende branches werden door wethouder Economische Zaken en adviseur Economische Zaken bezocht, in afstemming met beleidsveld arbeidsparticipatie.

Kwaliteit

Wij bouwen in 2020 ons netwerk verder op door lokale overheid en ondernemers dichter bij elkaar te brengen. Actuele vraagstukken signaleren wij hierdoor op tijd en er ontstaat input voor de economische agenda op zowel lokale als regionale schaal.

Er werden vanuit in verschillende ambtelijke- en bestuurlijke samenstellingen bedrijfsbezoeken gebracht;

- Collegebreed,
- Economie met Werkgelegenheid,
- Duurzaamheid en Circulair
- of alleen vanuit portefeuille Economie.

Veel verschillende branches worden bezocht, zodat er een breed beeld ontstond over het ondernemersklimaat in de gemeente Heerde.

Uitkomsten van de bedrijfsbezoeken nemen wij mee in de gesprekken met het Georganiseerde Ondernemers Overleg (GOO) om te bespreken hoe we kunnen samenwerken in een gezamenlijke programma.

Het ondernemersloket willen we voortzetten.

Het ondernemersloket werd in 2019 voorgezet en verder ontwikkeld.

Kwaliteit

Wij hebben lokaal één loket voor ondernemers. Wij gaan uit van integrale samenwerking tussen verschillende beleidsterreinen en zetten in op optimale en eenduidige informatievoorziening over verschillende diensten voor ondernemers. Wij ontwikkelden in 2019 een nieuwsbulletin en zetten in 2019 en 2020 in op sociale media.

Wij houden de informatie op onze gemeentelijke website actueel, zowel vanuit economie als vanuit werkgelegenheid. Ook tijdens bedrijfsbezoeken treden wij met één gezicht naar buiten. Ondernemersvragen zetten we breed uit in de organisatie om een integraal antwoord te kunnen geven. Ons ondernemersloket is nog volop in ontwikkeling. Tijdens de coronacrisis is dit loket ingezet en zijn alle communicatietools ingezet om ondernemers te bereiken, waaronder een wekelijkse nieuwsbrief.

In de arbeidsmarktregio vragen we blijvend aandacht voor een goede aansluiting tussen onderwijs en ondernemers om jonge inwoners een goede kans te bieden op de arbeidsmarkt.

Kwaliteit

Met ingang van 2020 maakt gemeente Heerde onderdeel uit van de arbeidsmarktregio met centrumgemeente Apeldoorn. In deze arbeidsmarktregio blijven we aandacht vragen voor een goede aansluiting tussen ondernemers en onderwijs. Dit doen we door de ontwikkeling van de Doe-Agenda. We kijken naar de kansberoepen en werken samen met onze collega's op onderwijs. In 2021 willen we een verdere uitrol realiseren van het techniekpact, een samenwerking tussen overheid, ondernemers en onderwijs om meer aandacht voor de techniekbranche te vragen.

Tevens zijn we aangesloten bij de Human Capital vanuit de regio Zwolle. Het jaar 2020 wordt gebruikt als jaar om een actieplan op te stellen welke in 2021 ingezet kan worden. Vanuit dit actieplan wordt geïnvesteerd in menselijk kapitaal, zowel jongeren maar ook zijnstroom.

Lokaal participeert de gemeente in het GOO (Gezamenlijk Ondernemers Overleg), regionaal in de economische regio's Zwolle en Cleantech Regio Stedendriehoek.

Kwaliteit

Zowel bestuurlijk als ambtelijk wordt deelgenomen aan deze overleggen. Uitkomsten hiervan zijn actiepunten voor de lokale en regionale economische agenda.

In de Regio Zwolle en de Cleantech Regio zijn agenda's opgesteld waarbij in Zwolle economie tot het centrale speerpunt is benoemd en in de Cleantech Regio energietransitie en circulaire economie. Dit wordt momenteel verder uitgewerkt. We onderzoeken in welke projecten en coalities wij vanuit Heerde deelnemen.

Met het ondernemersevenement zetten ondernemers, onderwijs en overheid zich op de kaart, ontmoeten zij elkaar en wisselen zij informatie uit hoe zij elkaar kunnen versterken.

Uitwisselen en opdoen van kennis en ervaring. Netwerken op lokaal niveau.

Kwaliteit

In 2019 is door ons wederom een succesvol ondernemersevent georganiseerd. Het ondernemersevent keert in 2020 ook weer terug in november (week van de MKB-ondernemer). Jaarlijks wordt er samen met het Georganiseerd Overleg Ondernemers een actueel thema gekozen. Het programma bestaat uit verschillende sprekers vanuit overheid, ondernemers en andere organisaties, afhankelijk van het thema. Om dit event ook financieel dekkend te krijgen, wordt er niet alleen bijgedragen door de gemeente en het GOO, maar worden er onder de ondernemers ook sponsors gezocht.

Samen met gemeenten en provincies (blijven) zorgen we voor voorwaarden en condities om het H2O bedrijventerrein zo snel mogelijk te vullen met daarbij oog voor onze eigen positie.

Kwaliteit

Namens de H2O gemeenten en de H2O BV was er in 2019 periodiek contact met de regionale acquireur voor bovenregionale terreinen regio Zwolle. In 2019 is het Regionaal Programma Werklocaties vastgesteld door de gemeenten SNV (Noord Veluwe). Daarnaast vond er vanuit het RPW periodiek afstemming plaats op bovenlokaal niveau met gemeenten H2NEO.

Wij houden vast aan de zondagsrust voor winkels (detailhandel) en stimuleren dat op werkdagen de openstelling van winkels zo veel mogelijk uniform is.

Kwaliteit

In onze contacten met ondernemers stimuleren wij uniforme winkeltijden, onder andere via De Nieuwe Winkelstraat. Het college heeft in 2019 besloten om het huidige coalitieakkoord en collegeprogramma te volgen en niet over te gaan tot zondagopenstelling van detailhandel. In 2020 is tijdens de coronacrisis de vraag voor openstelling supermarkten op zondag nog aan de orde geweest in het College op verzoeken van supermarkteigenaren in Heerde. Besloten is deze vraag niet te honoreren en het bestaande beleid te continueren.

Wij nemen deel aan een regionaal werkgeversservicepunt.

Kwaliteit

De gemeente Heerde is per 1 januari 2020 aangesloten bij de arbeidsmarkt Stedendriehoek en Noord-Veluwe. In deze regio wordt er vanuit het regionale werkbedrijf FactorWerk gewerkt aan een eenduidige werkgeversdienstverlening in de arbeidsmarktregio. Elk jaar wordt er een marktbe werkingsplan geschreven waarin de ontwikkelingen van de arbeidsmarkt benoemd worden en waar de kansberoepen liggen. Lucrato voert voor de gemeente Heerde de werkgeversdienstverlening uit. Voor de gemeente Heerde blijft de samenwerking in de subregio H2O belangrijk. Onze werkzoekenden kunnen dus nog steeds participeren in de werkmarkten die Hattem en Oldebroek organiseren. De werkzoekenden uit Hattem en Oldebroek worden ook uitgenodigd voor onze werkmarkten.

Wij stimuleren de transitie naar duurzaam en circulair (agrarisch) ondernemerschap.

Kwaliteit

Wij attenderen onze ondernemers op de beschikbare subsidiestromen en regionale bijeenkomsten. In 2020 geven wij aandacht aan het actieplan Heerde circulair.

Onze benadering is integraal: duurzaamheid, circulariteit en economie. Er is afstemming tussen verschillende beleids- en uitvoeringsambtenaren op het gebied van circulariteit, korte ketens en duurzaamheid.

Diverse ondernemers hebben contact gelegd met Cleantech development om samen te kijken hoe hun bedrijf verduurzaamd kan worden.

Via Energieke regio en de ondernemersverenigingen is er de nodige aandacht voor verduurzaming.

Wij zijn gesprekspartner voor ondernemers over revitalisering van bestaande bedrijventerreinen.

Kwaliteit

Vanuit de portefeuille economische zaken werden gesprekken met (lokale) ondernemers gevoerd over de revitalisering van de Heerder bedrijventerreinen in het kader van Toekomst bestendige Bedrijventerreinen, conform de afspraak in het Regionale Programma Werklocaties.

Duurzaamheid

- Samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties nemen we onze verantwoordelijkheid om binnen enkele decennia energieneutraal te wonen en zo min mogelijk afval te produceren, om ons duurzaam te verbinden aan de toekomst.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Bewustwording bevorderen van de noodzaak om duurzaam voor onze aarde te zorgen, inwoners en ondernemers te prikkelen om hier een bijdrage aan te leveren en initiatieven te stimuleren en te faciliteren.

Duurzaamheid omvat tenminste energietransitie, circulaire economie en klimaatadaptatie.

Kwaliteit

In het in juni 2019 overeengekomen klimaatakkoord is opgenomen dat de Regionale Energie Strategie (RES), waaraan wij als Heerde in Cleantech regio verband bijdragen, in ieder geval voor elektriciteit, gas en warmte geldt en dat wij als gemeente verantwoordelijk zijn voor een tijdige borging van de maatregelen die uit de RES voortkomen. De RES vormt input voor het nationaal programma RES van de rijksoverheid. De RES is bedoeld als startpunt van een uitvoeringsproces waarin samenwerkende partijen tot 2030 tot verdere concretisering en realisatie van projecten komen. Het aanbod van de regio ten aanzien van elektriciteit, gas en warmte moet voorzien zijn van de aanpassingen die nodig zijn aan de energie-infrastructuur om het opwekvermogen aan het net te koppelen en inzicht geven in de regionale warmtevraag en beschikbaarheid van warmtebronnen. De regio moet 1 maart 2021 deze RES 1.0 opleveren. Daaraan voorafgaand moet de concept-RES op 1 juni 2020 worden opgeleverd.

Er is gewerkt aan een lokaal actieplan Circulaire Economie, waarin aandacht is voor het verminderen en hergebruik van grondstoffen. In het najaar van 2019 is een bijeenkomst Circulaire Economie gehouden met sprekers, ondernemers, organisaties en inwoners. De uitkomsten van deze werkplaats gaan deel uit maken van het lokale actieplan dat in 2020 voor besluitvorming wordt aangeboden. Passend bij Circulaire Economie is in 2019 een pilot van de Radbouduniversiteit gefaciliteerd, waarbij inwoners goederen en menselijke energie konden inzetten of uitvragen, zonder dat sprake hoefde te zijn van een één op één uitruil.

Klimaatadaptatie is een voortgaand proces. De (hitte)stress test is al uitgevoerd in het werkgebied van Waterschap Vallei en Veluwe en er wordt de komende tijd een risicodialoog gevoerd. Vervolgens wordt in beeld gebracht hoe we als gemeente richting gaan geven aan Klimaatadaptatie. Het in 2019 ingezette proces krijgt een vervolg in 2020.

De kadernota lokaal klimaatbeleid 2017-2021 en de contourennota lokaal klimaatbeleid 2017-2021 geven inzicht in de bestaande situatie.

Kwaliteit

In 2020 gaven wij invulling aan doelstellingen voor klimaatbeleid. Wij focussen in de kadernota op verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed, begeleiding in verduurzaming van de bestaande woningvoorraad en het faciliteren duurzame mobiliteit.

Wij droegen in 2020 dit beleid uit naar initiatiefnemers en gebruikten dit als uitgangspunt in onze gesprekken en contacten. Met name op gebied van verduurzaming van de bestaande woningvoorraad stimuleren we dit jaar woningeigenaren met subsidiemogelijkheden, concrete activiteiten en het verstrekken van informatie.

Deelname aan de uitvoering van het Gelders Energie Akkoord inclusief het Energieloket Veluwe Duurzaam.

Kwaliteit

Het Regionaal Energieloket voorziet inwoners van persoonlijk duurzaamheidsadvies en draagt bij aan concrete woningverduurzaming. De gemeente nam in een aantal programma's actief deel in de uitvoering van het Gelders Energie Akkoord (GEA). Het uitvoeringsprogramma van het GEA liep van 2016-2019. De onderwerpen rondom energie opwekking en warmte kregen door de introductie van de Regionale Energie Strategie verder gestalte en worden dit jaar en in 2021 verder uitgewerkt.

Het (potentieel) gebruik van zonne-energie en andere duurzame energiebronnen wordt als meerwaarde meegewogen bij toepassing van uitnodigingsplanologie.

De meerwaarde van energie(opwekking) wordt bij uitnodigingsplanologie zwaarder gewogen.

Kwaliteit

Bij grotere initiatieven worden initiatiefnemers altijd gewezen op de gemeentelijke duurzaamheidsambities. Bij toetsing en besluitvorming door het college wordt in de tekst verwoord in hoeverre aan deze ambities kan worden tegemoet gekomen.

In adviesgesprekken en bij beoordeling van conceptaanvragen wordt duurzame energie als meerwaarde betrokken en afgewogen.

Bij nieuwe initiatieven/ontwikkelingen worden in adviesgesprekken gestuurd op duurzame energiemogelijkheden. Vanaf 1 juli 2018 is gas in bebouwde omgeving in principe niet meer toegestaan. Daardoor ontstaat er automatisch een gesprek met initiatiefnemers over alternatieven en is gebruik van deze alternatieven voor initiatiefnemers noodzaak geworden.

Inwoners en ondernemers vragen we om mee te denken over een communicatieplan om een duurzame gemeente vorm te kunnen geven en dit plan vervolgens uit te rollen.

Kwaliteit

In 2020 worden inwoners, maatschappelijke partners, energiecoöperatie en ondernemers onder meer betrokken bij communicatie en informatie over Omgevingsvisie, Omgevingsplan met als onderdelen energie, circulariteit en gebouwverduurzaming.

Mogelijkheden bij rijk, provincie, ontwikkelingsmaatschappij Oost-Nederland en anderen benutten om duurzaamheidsambitie in te vullen en actieve deelname in de Cleantech Regio.

Kwaliteit

Wij nemen in 2020 actief deel in de Cleantech Regio (CTR). Dit uit zich onder andere in onze deelname aan de RES. Mogelijkheden bij andere overheden worden onderzocht, maar hiervoor zijn voor nu geen concrete projecten aangemerkt of onderzoeken naar gestart. De expertise van Cleantech Development wordt gebruikt bij de ondersteuning van concrete projecten, waaronder de verkenning van een warmtenet op bedrijventerrein Europaweg dat in 2020 wordt onderzocht met de betrokken bedrijven.

Revolving fund Duurzaamheidslening particulieren en Stimuleringslening voor verenigingen/instellingen en non-profit organisaties instellen, voor zover de markt geen vergelijkbaar alternatief heeft.

Duurzaamheidslening tot stand brengen bedoeld om investeringen in duurzame energie en het treffen van isolatiemaatregelen te ondersteunen.

Kwaliteit

Samen met een regeling van de provincie Gelderland is de duurzaamheidsregeling voor inwoners uitgewerkt. Voor maatschappelijke instellingen en commerciële ondernemingen bestaan in de markt al veel alternatieven. Er zijn dit jaar al meerdere aanvragen aan inwoners op deze duurzaamheidslening toegekend.

Samen met het bedrijfsleven, energiecorporatie(s) en inwoners een plan maken (gereed eind 2019) voor het toepassen van duurzame (wind- en zonne)energie in de gemeente of regio, waarin ook het draagvlak in potentiële gebieden is meegenomen.

Kwaliteit

Vanaf 1 september 2018 zijn wij via een participatietraject begonnen met het maken van een energievisie voor Heerde. Deze energievisie zou gaan werken als toetsingskader voor nieuwe ontwikkelingen in met name zon- en windenergie.

Dit plan werd ingehaald door de komst van de Regionale Energie Strategie (RES) in 2019. Ambitie in onze regio is om minimaal ons eigen energieverbruik regionaal op te wekken. Dit plan/aanbod wordt in samenwerking met de Cleantech regio ingevuld. In 2019 en 2020 is hier veel werk in gestoken. Dit jaar zal de conceptversie van de strategie worden vastgesteld en aan inwoners en maatschappelijke partijen worden voorgelegd ter consultatie. Het traject met de besluitvorming loopt door tot begin 2021.

Te streven naar 100% circulaire afvalinzameling in 2025.

Kwaliteit

In overleg met ROVA in 2019 is een vervolgstategie ontwikkeld voor de verdere uitrol van het omgekeerd inzamelen. Ons uitgangspunt is het realiseren van de doelstellingen van het Landelijk Afvalstoffenplan en het programma VANG (Van Afval Naar Grondstof) en doorontwikkeling naar uiteindelijk een volledige circulaire inzameling van grondstoffen vanaf 2025.

Ons streven is 100% circulaire afvalinzameling in 2025. Als tussenstap is per 1 juli 2019 is een laagfrequente variant van het omgekeerd inzamelen ingevoerd. De inzamelingsfrequentie van het restafval is verlaagd van 1x per 4 weken naar 1x per 6 weken. De evaluatie van de effecten van het invoeren van deze lagere frequentie is opgestart. De resultaten worden naar verwachting later in 2020 bekend. In 2019 werd 83% van het afval in onze gemeente gescheiden aangeleverd.

Binnen het actieplan Heerde Circulair wordt nagedacht over de volgende stappen gericht op het scheiden van grondstoffen en het circulair maken van grondstoffen. Aandachtspunt hierin is het verbeteren van de kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen.

Uitgangspunt is gasloos bouwen, tenzij.

Kwaliteit

Gasloos bouwen is per 1 juli 2018 een verplichting voor nieuwbouw.

Vanaf 1 juli 2018 sluiten we aan op bovenstaande landelijke wetgeving en toetsen wij bouwaanvragen voor nieuwe bouwlocaties hieraan.

Wij maken een actieplan Heerde circulair samen met inwoners, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties en betrekken de rijksambities daarbij.

Kwaliteit

Actieplan Heerde circulair is in 2019 in concept opgesteld en besproken in het College. Ondertussen is de stand van zaken van de in het actieplan benoemde acties in beeld gebracht. Voor veel acties geldt dat er al langere tijd aan gewerkt wordt. Vaak zijn dan geen extra middelen nodig omdat acties onderdeel zijn van de reguliere werkzaamheden. Voorbeeld hiervan is de actie 'alle scholen doen mee met het project Mooi Schoon'.

Een aantal acties zijn wel echt 'nieuw'; daarvoor zijn in de toekomst mogelijk wel extra middelen nodig. In 2020 wordt hiervoor een voorstel gedaan.

Bouwen en Wonen

- Voldoende betaalbare koop- en huurwoningen, verduurzaming van de bestaande woningvoorraad en duurzame nieuw gebouwde woningen.
- Partijen die weten wat de woningbehoefte is, nemen deel aan het overleg om de woningbouwagenda te bepalen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Blijvend stimuleren en faciliteren van (kleinschalige) nieuwbouwprojecten in de dorpen op inbreidingslocaties met behoud van de identiteit van de dorpen.

Kwaliteit

Vooruitlopend op de Omgevingswet die per 1 januari 2022 ingaat, hanteert de gemeente Heerde de uitnodigingsplanologie. Om te voorzien in de behoefte aan nieuwe woningen zetten we eerst in op inbreiding in stedelijk gebied en transformatie en functieverandering van bestaande bebouwing. We voorzien vooralsnog geen nieuwe grootschalige uitleglocaties voor woningbouw. Bij nieuwe initiatieven dient, naast de maatschappelijke meerwaarde, aangetoond te worden dat er markt is voor de voorgestelde woningen. Uitgangspunt hierbij is het toevoegen van (leef- en woon)kwaliteit en het inzetten van woningen voor zoveel mogelijk doelgroepen. Wij werken aan een woningvoorraad die optimaal aansluit bij de behoefte. Met voldoende koop- en huurwoningen, verduurzaming van bestaande woningvoorraad en duurzame nieuwbouw. Nieuwbouw moet passen bij het karakter van de desbetreffende kern en moet leiden tot een verbetering van de woonomgeving en de lokale leefbaarheid.

De mogelijkheden voor het financieel stimuleren van het collectief particulier opdrachtgeverschap door de provincie worden verkend.

Provinciale stimuleringsregelingen voor financiering voor Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) worden onderzocht.

Kwaliteit

In de woonagenda is vastgelegd dat particulieren meer gestimuleerd moeten worden om met ontwikkelinitiatieven te komen. Dit naast de projectontwikkelaars. Om dit kracht bij te zetten is in de woonagenda de actie opgenomen dat we bij sociale projectontwikkelingen willen inzetten op een constructie van Collectief Opdrachtgeverschap (CPO).

De woonvisie en het woningbehoefteonderzoek worden operationeel gemaakt om als leidend beginsel te dienen voor afspraken met eigenaren van sociale woningbouw en initiatiefnemers voor nieuwbouw.

Volgens woningmarktonderzoek 2017 is er in periode 2017-2027 behoefte aan de bouw van 185 sociale huurwoningen. Dit betekent bij ontwikkelingsplannen dat we sturen op hoeveelheid van de bouw van sociale huurwoningen.

Kwaliteit

De woonagenda 2020 – 2023 is op 3 maart 2020 door het College vastgesteld en is een concrete uitwerking van de Woonvisie 2015 – 2025. In de woonagenda is een volkshuisvestelijke woningbouwrichtlijn (woningbouwprogramma) opgenomen die gehanteerd wordt als aanvulling op de Structuurvisie Heerde 2025 en als leidraad voor nieuwe initiatieven. Deze agenda is ook de basis voor de prestatieafspraken met de woningcorporatie(s). De woonvisie en de woonagenda worden integraal onderdeel van de Omgevingsvisie. Met de woonagenda hebben we een instrument ontwikkeld om aan de voorzijde sturing aan plannen en projecten te geven. Doelstelling is om een woningvoorraad te realiseren die voldoet aan de kwalitatieve en kwantitatieve behoeften van onze inwoners, rekening houdend met de demografische ontwikkelingen in Heerde.

In prestatieafspraken en contacten met ontwikkelaars aandacht vragen om levensloopbestendig betaalbaar te bouwen voor jonge en oude inwoner, inwoners met een beperking, statushouders en inwoners die beschermd moeten wonen.

Er worden per doelgroep prestatieafspraken gemaakt. Voorafgaand aan nieuw bod aan de woningcorporatie worden jaarlijks de afspraken geëvalueerd waardoor we kunnen

bijsturen. Ook worden afspraken gemaakt over te bouwen aantallen, levensloopbestendigheid en energetische maatregelen.

Kwaliteit

In de prestatieafspraken met Triada maken wij afspraken over betaalbaarheid, beschikbaarheid, kwaliteit, transformatie, jongeren, senioren en zorg, statushouders, leefbaarheid en participatie. Deze afspraken worden jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd, waarna de drie partijen (Triada, Huurdersraad en gemeente) de afspraken aan het eind van het kalenderjaar ondertekenen. Op 4 december 2019 zijn de afspraken voor 2020 en volgend ondertekend. Op 18 mei 2020 is de cyclus gestart om te komen tot prestatieafspraken voor 2021. Daarbij is afgesproken dat de uitkomsten van de inmiddels vastgestelde woonagenda, voor zover dit nog niet gebeurd was, verwerkt worden in de prestatieafspraken voor 2021. Ook is de woonagenda toegestuurd aan de woningbouwcorporaties Woonzorg Nederland en Habion die ook in onze gemeente actief zijn.

Inventarisatie (gereed eind 2019) van de inbreidings- en uitbreidingslocatie in alle kernen en het voortvarend oppakken van zoeklocaties.

Kwaliteit

Inbreiding gaat voor uitbreiding. Als er aantoonbaar onvoldoende inbreidingslocaties aanwezig zijn om in de woningbehoefte binnen de gemeente te voorzien, kunnen we gaan toestaan dat er nieuwe uitleggebieden ontwikkeld worden. Dit is als actie opgenomen in de woonagenda en wordt uitgevoerd bij het opstellen van de omgevingsvisie en/of het omgevingsplan.

Plannen voor andere (gemeenschappelijke) woonconcepten faciliteren.

Kwaliteit

Om te voorzien in de behoefte aan nieuwe woningen wordt ingezet op inbreiding in stedelijk gebied, transformatie en functieverandering van bestaande bebouwing. Bij nieuwe initiatieven dient, naast de maatschappelijke meerwaarde, aangetoond te worden dat het initiatief aansluit bij ons woningbouwprogramma. Uitgangspunt hierbij is kwaliteit en het inzetten van woningen voor zoveel mogelijk doelgroepen. Als dit aangetoond wordt, wordt medewerking verleend. Naast traditionele woningbouw vallen andere woonconcepten daar zeker onder. Om duidelijk te maken dat hiervoor ruimte geboden wordt staat in de woonagenda als actie benoemd dat de gemeente zelf een locatiestudie met kavelpaspoort gaat opstellen voor alternatieve, innovatieve woonvormen. Dit kunnen tiny house-concepten zijn, maar ook tijdelijke woonconcepten, bijvoorbeeld pauze woningen of flexwoningen voor spoedzoekers. Uitvoering hiervan staat gepland in 2021, met het nadrukkelijke voorbehoud dat hiervoor financiële middelen door de raad beschikbaar gesteld worden

Prestatieafspraken met eigenaren van sociale woningbouw maken.

De Woningwet schrijft voor dat er jaarlijks tussen gemeente, corporaties en huurders afspraken gemaakt moeten worden over de te leveren prestaties. Er zijn drie corporaties actief in de gemeente: Habion, Triade en Woonzorg Nederland.

Kwaliteit

Vóór 1 juli moet er een bod liggen van de corporatie. Aangezien Triada veruit de meeste woningen in bezit heeft, zijn de afspraken voor het nieuwe bod op 18 mei 2020 ambtelijk in breed verband voorbereid en besproken. In september staat, naast een ambtelijk vervolg overleg ook een bestuurlijk overleg over de prestatieafspraken op de planning. Ondertekening door huurdersraad, Triada en gemeente dient plaats te vinden in december. De prestatieafspraken moesten vóór 15 december worden verstuurd aan de minister.

Met Woonzorg Nederland is de afspraak gemaakt dat de prestatieafspraken voor vijf jaar gelden, tenzij er ontwikkelingen zijn die een actualisering van de afspraken rechtvaardigen. Afgesproken is om na de zomervakantie de woonagenda en de geldende prestatieafspraken met elkaar door te spreken. Dan wordt duidelijk of de huidige prestatieafspraken geactualiseerd moeten worden.

Met Habion zijn in 2018 op regionaal niveau gesprekken gestart over de prestatieafspraken met de afzonderlijke gemeenten. Dit vanwege het feit dat het neergelegde bod van Habion in iedere gemeente te algemeen en nagenoeg gelijk is. De regio wilde in gesprek met Habion om meer maatwerk prestaties op te stellen. Dit is niet gelukt, waardoor er door de afzonderlijke gemeenten geen prestatieafspraken getekend zijn voor 2019. Voor de prestatieafspraken 2020 geldt hetzelfde. Nogmaals wordt gepoogd om met Habion in gesprek te komen over de prestatieafspraken voor 2021.

Starterslening aanbieden.

De subsidiegelden stimulering goedkope woningbouw worden volledig ingezet voor verstrekken startersleningen, waarmee starters mogelijkheid wordt geboden om net een beetje extra te lenen waardoor men kan kopen. De lening overbrugt verschil tussen huizenprijs en eerste hypotheek. Maximumhoogte starterslening 20% van verwervingskosten met maximum van € 20.000,-. Maximum verwervingskosten vastgesteld op € 200.000,-.

Kwaliteit

In 2013 en 2015 heeft de gemeenteraad besloten om de van de provincie ontvangen subsidiegelden op grond van de Stimuleringsregeling Goedkope Woningbouw 2007-2010 (de SWG-gelden) volledig in te zetten voor het verstrekken van startersleningen. Bij raadsbesluit van 6 juli 2015 is de maximale hoogte van de starterslening vastgelegd op 20% van de verwervingskosten met een maximum van € 20.000. De maximale verwervingskosten, inclusief meerwerk, zijn vastgelegd op € 200.000. Ondanks de aantrekkende economie is er weinig interesse voor de starterslening. In 2019 is er één lening verstrekt. In totaal zijn er nog zo'n 24 geldleningen voor onze gemeente in omloop. Deze leningen worden beheerd door het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVN). In juni 2020 zijn er nog vijftien geldleningen voor onze gemeente in omloop en staat er nog één in aanvraag. Het is de bedoeling dat wanneer alle vragen die nu uitstaan bij diverse instanties beantwoord zijn, er eind 2020 een evaluatie wordt uitgevoerd.

Vervangende nieuwbouw in het buitengebied mogelijk maken voor zover het de kwaliteit van het gebied verbetert.

Kwaliteit

Vervangende nieuwbouw in het buitengebied wordt zoveel mogelijk ondersteund en mogelijk gemaakt. Door combinaties te maken met duurzaamheidsmaatregelen kunnen voor eigenaren op termijn besparingen in kosten mogelijk zijn. Vooral nog zijn hier regelingen als "rood voor rood" en "geen nieuwe woningen in het buitengebied" nog wel van toepassing.

Wij faciliteren plannen voor duurzame nieuwbouw of verduurzaming van bestaande woningen.

Binnen de kaders van de klimaatagenda worden verduurzamingsplannen gestimuleerd en gefaciliteerd.

Kwaliteit

Wij faciliteren duurzame initiatieven.

Duurzaamheid is als belangrijk toetsingscriterium voor ons onderdeel in de uitnodigingsplanologie en in het verlenen van omgevingsvergunningen.

Woningcorporaties en makelaars nemen deel aan het overleg om de woningbouwagenda te bepalen.

Het overleg vergroot de onderlinge betrokkenheid van de partijen en stimuleert de netwerk-werking. Samenwerking versterkt de zorg voor goede en betaalbare woningen voor diverse doelgroepen. Het gezamenlijk opstellen van de woonagenda vergroot draagvlak en betrokkenheid bij uitvoering.

Kwaliteit

In januari 2019 vonden twee marktconsultaties plaats als onderdeel van de Woonagenda. Wij spraken met partijen die zicht hebben op de ontwikkelingen in het particuliere markt segment (ontwikkelaars, banken en makelaars) en met partijen die zicht hebben op de ontwikkelingen in het Wonen en Zorg segment (zorgkantoren en zorgaanbieders). Beide bijeenkomsten zijn goed bezocht. Aangezien een Woonagenda een dynamisch stuk is, worden bij de actualisering deze partijen opnieuw betrokken. Daarnaast maakte Triada onderdeel uit van de projectgroep die samen een woonagenda opstelden. Er werd dus nauw samengewerkt tussen de gemeente en de grootste corporatie in onze gemeente. Ook Triada wordt betrokken bij de actualisering.

Woningsplitsing onder voorwaarden toestaan en hiervoor kaders maken.

Uitvoering geven aan de ruimte die de woonvisie biedt door gebruik te maken van nieuwe planologische regels waarbij wordt voorgesorteerd op de omgevingswet en de mogelijkheden die daarmee worden geboden.

Kwaliteit

Vanuit de woonagenda is een discussienota over woningsplitsing geschreven. Deze discussienota is eind 2019 besproken in de raadscommissie Ruimte. De commissie adviseerde woningsplitsing als instrument op de woningmarkt van de gemeente Heerde in te zetten en vraagt het college dit uit te werken. Deze uitwerking in de tweede helft van 2020 opgepakt.

Vliegveld Lelystad

- Herindeling van het luchtruim en zo min mogelijk overlast voor bewoners.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Bestuurlijke bijdragen aan de lobby voor vervoer per internationale trein in Europa als alternatief voor het vliegverkeer.

Kwaliteit

Waar mogelijk kijken we welke vormen van vervoer een alternatief kunnen zijn voor het vliegen en of dit nog tijdig als argument kan worden ingebracht in het kader van de discussie. Dit is vooral van belang voor de in voorbereiding zijnde luchtvaartnota.

Wij nemen deel aan de zogenaamde luchtvaartgesprekken en leverden inbreng aan de provinciale notitie voor de luchtvaartnota 2020-2050. Ook gaven wij een reactie bij de internetconsultatie voor het invoeren van vliegtaks.

In de regio's Zwolle en Cleantech leveren wij inbreng op het onderwerp bereikbaarheid.

Bereikbaarheid staat op de regionale agenda's en op de gebiedsagenda Oost. Daarnaast is er een provinciaal netwerk (kerngroep) voor de luchtvaartnota en de herziening van het luchtruim die gezamenlijke reacties voorbereidt.

Het ontwerp van de Nationale Omgevingsvisie is in 2019 gepubliceerd. Wij hebben in Cleantech Regio-verband hierop een reactie gegeven. Het onderwerp vliegverkeer is in het ontwerp grotendeels doorgeschoven naar de Luchtvaartnota 2020-2040. Verder is aandacht gevraagd voor de treinverbindingen.

Het ontwerp van de Luchtvaartnota 2020-2050 is ter inzage gelegd. Met Elburg, Oldebroek en Hattem onderzoeken we of gezamenlijk een zienswijze kan worden ingediend. Ook onderzoeken we of er provinciaal een zienswijze kan worden ingediend. Daarbij geven we aandacht aan de mogelijke alternatieven voor vliegverkeer.

Op verzoek faciliteren van bestaande en nieuwe inwonersinitiatieven die verslechtering van het leefklimaat proberen te voorkomen.

Bewonersinitiatieven gericht op beperking verslechtering leefklimaat t.g.v. Lelystad Airport worden waar mogelijk ondersteund.

Kwaliteit

Het gemeentebestuur richt zich vooral op het bestuurlijke proces, vaak in de vorm van persoonlijke gesprekken met inwoners. Waar mogelijk en wenselijk worden dan maatschappelijke initiatieven ondersteund. Dit gebeurde onder andere door het verstrekken van onder de aandacht brengen van de mogelijkheid tot stuiting van de termijn voor nadeelcompensatie en het helpen bij de indiening van verzoeken daartoe.

Wij blijven tezamen met regiogemeenten het gesprek met de minister over vliegveld Lelystad voeren.

Minister is van mening dat Lelystad Airport in 2020 geopend kan worden voor vakantievluchten. Met Elburg, Oldebroek en Hattem is afgesproken dat nauw samengewerkt wordt en we solidair handelen.

Kwaliteit

Standpunt van gemeente Heerde is dat eerst een herindeling van het luchtruim moet plaatsvinden en dat na gedegen onderzoek Lelystad Airport pas in gebruik kan worden genomen.

Over de laatste niet gewenste aanpassing van de vliegroute, met een stijgende lijn op de route ter hoogte van Heerde/Wapenveld is een gezamenlijke brief aangeboden aan het ministerie.

Een overleg is opgezet tussen de burgemeesters van Elburg, Oldebroek, Hattem en Heerde. Later is deze aangevuld met portefeuillehouders uit de verschillende colleges. Onderwerpen: Lelystad Airport maar ook de herziening luchtruim en de luchtvaartnota 2020-2050. Dit netwerk heeft ook een ambtelijke component. Inmiddels zijn er ook contacten met de gemeenten Kampen en Zwolle. Dit heeft geleid tot het samen reageren op de routevoorstellen van de Minister. De Minister heeft in 2019 een route gekozen. Deze is in een ARI ter informatie naar de gemeenteraad gezonden.

Op provinciaal niveau wordt ook overleg gevoerd met provincie en andere regio's en gemeenten. Resultaat: een bestuurlijk overleg met het ministerie, afstemming van de bestuurlijke standpunten en vertegenwoordiging in de provinciale kerngroep.

Recentelijk is door de gezamenlijke vier gemeenten van de Noord-Veluwe nog een brief naar de desbetreffende Vaste Kamercommissie gezonden, waarin is aangegeven dat het in de situatie van dit moment (juni 2020) niet opportuun is om naar een opening van Lelystad Airport op 1 november 2021 te streven. Een afschrift van deze brief is aan de gemeenteraad gezonden.

Begraven

- Begraven moet betaalbaar en exploitabel blijven.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Uiterlijk in 2019 worden nadere keuzes gemaakt over de toekomstbestendigheid van begraven in de gemeente.

Kwaliteit

In mei 2019 heeft een themaraad plaatsgevonden waarbij raads- en commissieleden zijn geïnformeerd over de complexiteit van tariefstellingen voor onderhoud en beheer van de begraafplaatsen in de gemeente. Het vervolg van 2019 is gebruikt om de vraagstukken die besproken zijn, verder uit te werken. Onlangs is een discussienota in de commissie besproken en in het vervolg daarop zijn fracties en verantwoordelijk portefeuillehouders met elkaar in gesprek over de inhoud van het raadsvoorstel en de raadsbesluiten die in het verlengde daarvan genomen moeten worden.

Voortgang geven aan het onderzoek om de tarieven voor begraven en beheer en onderhoud betaalbaar te houden.

Kwaliteit

In mei 2019 heeft een themaraad plaatsgevonden waarbij raads- en commissieleden zijn geïnformeerd over de complexiteit van tariefstellingen voor onderhoud en beheer van de begraafplaatsen in de gemeente. Het vervolg van 2019 is gebruikt om de vraagstukken die besproken zijn, verder uit te werken. De discussienota is besproken en het raadsvoorstel is in de maak.

Duurzaamheid

Toelichting op product Duurzaamheid

De kosten van de ambtelijke capaciteit, eventuele externe advisering en de bijdrage aan het energieloket en regiotaken.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2018	Primaire begroting 2019	Begr.wijz. 2019	Begroting 2019 (P+W)	Realisatie 2019	Vershil
Lasten						
521600 Duurzaamheid	37.022	70.612	29.000	99.612	62.853	36.759
521601 Reserve Duurzaamheid	32.402	0	0	0	0	0
Totaal Lasten	69.424	70.612	29.000	99.612	62.853	36.759
Baten						
521600 Duurzaamheid	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	0	0	0	0	0	0
Resultaat	69.424	70.612	29.000	99.612	62.853	36.759

Toelichting op de lasten en baten product Duurzaamheid

Lasten

521600 Duurzaamheid

Op het product Duurzaamheid is **€37.000,-** van het beschikbaar gestelde budget overgehouden. Dit komt omdat de externe advisering voor de Regionale Energiestrategie (RES) en de transitievisie warmte pas in 2020 gaat plaatsvinden. De raad wordt daarom bij de resultaatbestemming voorgesteld om dit resterende budget naar 2020 over te hevelen.

Economie

Toelichting op product Economie

Ambtelijke capaciteit, externe advisering bijdrage vitale vakantieparken, bijdragen aan de Regio Zwolle en de Cleantech Regio, de huur van het plein van de Johanneskerk in Heerde en energieverbruik ten behoeve van de markt.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2018	Primaire begroting 2019	Begr.wijz. 2019	Begroting 2019 (P+W)	Realisatie 2019	Vershil
Lasten						
533000 Economische zaken	91.174	106.495	184.164	290.659	285.231	5.428
533050 Markten	22.098	15.513	4.500	20.013	28.313	-8.300
533100 Festiviteiten	3.208	3.491	0	3.491	3.694	-203
Totaal Lasten	116.481	125.499	188.664	314.163	317.237	-3.074
Baten						
533000 Economische zaken	-2.900	0	0	0	0	0
533050 Markten	-6.761	-21.580	0	-21.580	-14.111	-7.469
533100 Festiviteiten	2.206	-1.230	0	-1.230	-1.840	610
533150 Marktgeden	-13.402	0	0	0	132	-132
Totaal Baten	-20.857	-22.810	0	-22.810	-15.820	-6.990
Resultaat	95.623	102.689	188.664	291.353	301.417	-10.064

Toelichting op de lasten en baten product Economie

Lasten

Bij het product Economie is **€3.000,-** meer uitgegeven dan de raming. De geringe afwijkingen worden hieronder kort toegelicht.

Bijdrage gemeenschappelijke regelingen	€11.000
Hogere doorbelasting salarissen	-/- €7.000
Bijdrage Ondernemersfonds	-/- €4.000
Hogere energiekosten markten	-/- €5.000

Overige afwijkingen (niet toegelicht)	<u>€2.000</u>
---------------------------------------	---------------

Totaal	-/- €3.000
---------------	-------------------

533000 Economische zaken

Voorheen werd er aan de Regio Noord-Veluwe (RNV) een bijdrage betaald voor de sociaal economische ontwikkeling van de regio. Het gevolg van de overgang naar de Regio Stedendriehoek is dat deze regio op andere (beleids)terreinen activiteiten ontplooid; hierdoor is dit budget van € 11.000,- niet aangesproken in 2019.

De afdeling ROW heeft in 2019 extern personeel ingehuurd; deze kosten worden naast de reguliere salariskosten evenredig doorbelast naar de producten. Hierdoor zijn de werkelijke kosten €7.000,- hoger dan de raming.

De bijdragen voor het Ondernemersfonds worden middels de O.Z.B. geïnd en worden vervolgens doorbetaald. De werkelijke bijdragen en dus ook de doorbetalingen waren €4.000,- hoger dan de raming.

533050 Markten

De energiekosten voor de (mini)markten zijn €5.000,- hoger dan geraamd; ook voor 2018 waren de uitgaven hoger dan de raming. Bij de begroting 2021 e.v. wordt gekeken of dit budget naar boven moet worden bijgesteld. Daarnaast is ook bij dit subproduct bijna €4.000,- meer aan salarissen doorbelast.

Baten

533050 Markten

Als gevolg van het teruglopend aantal marktkramen is bij dit subproduct **€7.000,-** minder aan inkomsten ontvangen; het resterende verschil is gering en is niet verder toegelicht.

Toerisme

Toelichting op product Toerisme

Faciliteren van 'Wij zijn Heerde', Visit Veluwe, promotie van Cittaslow en toeristische infrastructuur.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2018	Primaire begroting 2019	Begr.wijz. 2019	Begroting 2019 (P+W)	Realisatie 2019	Vershil
Lasten						
533200 Toerisme & Recreatie	273.766	374.962	21.736	396.698	366.399	30.299
533201 Reserve Toerisme & Recreatie	5.077	0	2.250	2.250	2.426	-176
Totaal Lasten	278.844	374.962	23.986	398.948	368.824	30.124
Baten						
533200 Toerisme & Recreatie	-21.547	0	-2.250	-2.250	-2.426	176
Totaal Baten	-21.547	0	-2.250	-2.250	-2.426	176
Resultaat	257.297	374.962	21.736	396.698	366.399	30.299

Toelichting op de lasten en baten product Toerisme

Lasten

De uitgaven zijn bij het product Toerisme **€30.000,-** lager dan de raming. Hiervoor zijn 2 oorzaken aan te wijzen.

Lagere kapitaallasten	€43.000
Hogere doorbelasting salarissen	-/- €13.000
Totaal	€30.000

533200 Toerisme & Recreatie

De kapitaallasten onderschrijden met €43.000,- de begroting. Dit komt doordat bij de begroting de investering van de gebiedsontwikkeling per abuis voor het dubbele bedrag was opgenomen. Daarnaast is de investering 'renovatie recreatieve fietspaden' nog niet uitgevoerd.

De afdeling ROW heeft in 2019 extern personeel ingehuurd; deze kosten worden naast de reguliere salariskosten evenredig doorbelast naar de producten. Hierdoor zijn de werkelijke kosten €13.000,- hoger dan de raming.

Baten

Geen opmerkingen.

Bouwen en wonen

Toelichting op product Bouwen en Wonen

Ambtelijke capaciteit, beheerkosten startersleningen, bijdragen aan externe onderzoeken en aan de regionaal woonruimteverdeelcommissie, kosten voor de woonwagens die op het terrein Krimpenbos staan en leges WABO voor bouwvergunningen.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2018	Primaire begroting 2019	Begr.wijz. 2019	Begroting 2019 (P+W)	Realisatie 2019	Vershil
Lasten						
545000 Volkshuisvesting	87.189	74.204	18.000	92.204	104.415	-12.211
545050 Woonwagenkamp	970	10.265	0	10.265	3.858	6.407
545100 Vergunning & toezicht Bouwen	653.164	396.381	21.700	418.081	439.705	-21.624
545200 Leges WABO	4.659	0	0	0	0	0
545250 Milieubeheer	276.722	283.483	33.246	316.729	299.575	17.154
Totaal Lasten	1.022.704	764.333	72.946	837.279	847.554	-10.275
Baten						
545000 Volkshuisvesting	-6.496	0	0	0	-5.629	5.629
545050 Woonwagenkamp	-3.321	-5.060	0	-5.060	-3.692	-1.368
545200 Leges WABO	-676.936	-503.000	-56.250	-559.250	-633.865	74.615
545250 Milieubeheer	-57.887	-62.162	0	-62.162	-61.632	-530
Totaal Baten	-744.639	-570.222	-56.250	-626.472	-704.818	78.346
Resultaat	278.065	194.111	16.696	210.807	142.737	68.070

Toelichting op de lasten en baten product Bouwen en Wonen

Lasten

De uitgaven zijn bij het product Bouwen en Wonen **€10.000,-** hoger dan de raming. De verschillen zijn hieronder toegelicht.

Hogere doorbelasting salarissen/externe advisering	-/- €38.000
Lagere kosten woonwagenkamp	€6.000
Lagere kosten milieu uitvoeringsplannen/bijdrage Omgevingsdienst	€21.000
Overige afwijkingen (niet toegelicht)	<u>€1.000</u>

Totaal

-/- €10.000

Algemeen

De afdeling ROW heeft in 2019 extern personeel ingehuurd; deze kosten worden naast de reguliere salariskosten evenredig doorbelast naar de producten. Hierdoor zijn de werkelijke kosten €38.000,- hoger dan de raming. Overigens is de loonsom van de totale organisatie niet overschreden in 2019; er is naast het volledig realiseren van de taakstelling van €300.000,-, een gering bedrag overgehouden.

545050 Woonwagenkamp

In 2017 is er groot onderhoud uitgevoerd bij het woonwagenkamp. Hierdoor kon het onderhoud voor 2019 worden beperkt. Daarnaast zijn de kosten van de Lucrato-medewerkers niet naar dit onderdeel doorbelast; in totaliteit een besparing van €6.000,-.

545250 Milieubeheer

Aan de Milieu Uitvoeringsplannen is €21.000,- minder uitgegeven dan geraamd; hiervoor zijn de volgende drie oorzaken aan te wijzen.

Voor de uitvoering van milieucontroles bij bedrijven die niet zijn overgedragen aan de Omgevingsdienst is in 2019 scherp ingeschreven en is een besparing van 50% op de geraamde kosten gerealiseerd.

Als gevolg van de in 2019 heersende onduidelijkheid over de inrichting van het landelijk bodembeleidskader onder de vlag van de toekomstige Omgevingswet en de PFAS-problematiek, is het budget van deze post bewust niet ingezet. Tenslotte is het budget voor noodzakelijk onderzoek als gevolg van handhavingszaken en handhavingsverzoeken voor ongeveer 60% ingezet.

Baten

De inkomsten zijn **€78.000,-** hoger dan de raming. Hoofdzakelijk komt dit door de leges WABO; hiervoor is €74.000,- meer ontvangen. Het oorspronkelijke budget van €500.000,- is in de najaarsnota 2019 'voorzichtig' bijgesteld met €56.000,- omdat op dat moment veel onzekerheid bestond over de gevolgen van de stikstofcrisis. Uiteindelijk zijn deze gevolgen meegevallen; het effect van de bouwstop op het aantal afgegeven bouwvergunningen was minimaal waardoor de werkelijke legesopbrengst aanzienlijk hoger is uitgekomen dan verwacht.

Het resterende verschil is een niet geraamde renteopbrengst van de starterslening.

Ruimtelijke ontwikkeling

Toelichting op product Ruimtelijke ontwikkeling

Ambtelijke capaciteit voor eigen plannen, initiatieven van derden en planschades en externe advisering hierover.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2018	Primaire begroting 2019	Begr.wijz. 2019	Begroting 2019 (P+W)	Realisatie 2019	Vershil
Lasten						
547000 RO eigen plannen	138.157	211.089	0	211.089	213.401	-2.312
547050 RO initiatieven van derden	156.807	144.097	25.000	169.097	187.807	-18.710
547100 RO toezicht handhaving	2.422	2.561	0	2.561	2.933	-372
547150 Planschades	24.006	25.000	15.000	40.000	28.129	11.871
547250 Omgevingswet	0	0	79.125	79.125	415	78.710
Totaal Lasten	321.393	382.747	119.125	501.872	432.685	69.187
Baten						
547000 RO eigen plannen	-19.014	-33.710	0	-33.710	0	-33.710
547050 RO initiatieven van derden	-108.087	-48.980	0	-48.980	-39.330	-9.650
547150 Planschades	-1.800	-25.000	0	-25.000	-19.147	-5.853
Totaal Baten	-128.901	-107.690	0	-107.690	-58.477	-49.213
Resultaat	192.492	275.057	119.125	394.182	374.208	19.974

Toelichting op de lasten en baten product Ruimtelijke ontwikkeling

Lasten

Voor het product Ruimtelijke ontwikkeling is **€69.000,-** minder uitgegeven dan was geraamd. De belangrijkste verschillen zijn hieronder toegelicht.

Hogere doorbelasting personeel	-/- €17.000
Niet benut budget Omgevingswet	€79.000
Overige afwijkingen (niet toegelicht)	€7.000
Totaal	€69.000

547050 RO initiatieven van derden

De afdeling ROW heeft in 2019 extern personeel ingehuurd; deze kosten worden naast de reguliere salariskosten evenredig doorbelast naar de producten. Hierdoor zijn de werkelijke kosten €17.000,- hoger dan de raming.

547250 Omgevingswet

In 2019 zijn er geen externe kosten gemaakt voor de Omgevingswet. De raad wordt voorgesteld om dit budget naar 2020 over te hevelen. Een deel van dit budget (€45.000,-) kan worden ingezet om, conform collegebesluit van 24 maart 2020, het huidige omgevingspakket te actualiseren/professionaliseren zodat dit de komende jaren nog kan worden gebruikt.

Baten

De inkomsten zijn bij dit onderdeel **€49.000,-** lager dan de raming. De oorzaken van deze geringere inkomsten zijn hieronder weergegeven.

Geen ontvangen inkomsten RO eigen plannen	-/- €34.000
Minder RO-procedures	-/- €10.000
Minder te verhalen planschades	-/- €6.000
Overige afwijkingen (niet toegelicht)	<u>€1.000</u>
Totaal	-/- €49.000

547000 RO eigen plannen

De raming voor inkomsten uit eigen RO-plannen wordt in de praktijk niet of nauwelijks gerealiseerd. Deze post moet bij de voorjaars-/perspectiefnota worden afgeraad.

547050 RO initiatieven van derden

In 2019 is de lagere inkomst van €10.000,- het gevolg van minder RO-procedures. Tevens is door de stikstofproblematiek vertraging opgelopen in de afhandeling; sommige procedures liggen nog steeds stil. Ook dit is van invloed op de (lagere) inkomsten.

547150 Planschades

De inkomsten bij planschades zijn €6.000,- lager dan de raming. Voor deze post wordt jaarlijks €25.000,- geraamd; dit is de gemiddelde ontvangst van de afgelopen jaren. In 2019 zijn de werkelijke inkomsten iets lager, hiervoor is geen duidelijke oorzaak aan te wijzen.

Accommodaties

Toelichting op product Accommodaties

Betreft accommodaties die zichtbaar en hoorbaar zijn in de openbare ruimte en de vrijkomende locaties als De Hank, 't Honk en Willem-Alexanderschool.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2018	Primaire begroting 2019	Begr.wijz. 2019	Begroting 2019 (P+W)	Realisatie 2019	Vershil
Lasten						
502060 Carillion	1.227	1.600	0	1.600	1.471	129
502080 Podiumvoorziening dorpsplein Heerde	0	1.040	0	1.040	0	1.040
502120 Muziekkoepeel Veessen	0	100	0	100	128	-28
502180 Stalling werf	12.774	15.390	0	15.390	14.338	1.052
502640 Flessenbergerweg 39	21.311	22.215	0	22.215	26.808	-4.593
502680 Villa Jacoba	29.948	32.870	7.500	40.370	38.668	1.702
502740 Nachtegaalweg 48	29.757	21.547	0	21.547	45.185	-23.638
549150 Onderhoudsplan gem. accommodaties	146.608	150.392	0	150.392	142.377	8.015
549200 Vrijkomende locaties	343.360	48.500	0	48.500	31.121	17.379
549201 Reserve vrijkomende locaties	642.000	0	0	0	0	0
Totaal Lasten	1.226.984	293.654	7.500	301.154	300.096	1.058
Baten						
502180 Stalling werf	-650	0	0	0	-600	600
502640 Flessenbergerweg 39	-11.773	0	-8.760	-8.760	-9.211	451
502680 Villa Jacoba	-17.796	-17.054	0	-17.054	-20.748	3.694
502740 Nachtegaalweg 48	-691	-1.800	0	-1.800	-394	-1.406
549150 Onderhoudsplan gem. accommodaties	-38.651	-36.060	0	-36.060	-34.921	-1.139
549200 Vrijkomende locaties	-1.051.643	-28.860	-160.000	-188.860	-29.959	-158.901

549201 Reserve vrijkomende locaties	-72.550	0	0	0	0	0
Totaal Baten	-1.193.756	-83.774	-168.760	-252.534	-95.833	-156.701
Resultaat	33.228	209.880	-161.260	48.620	204.263	-155.643

Toelichting op de lasten en baten product Accommodaties

Lasten

Bij het product accommodaties is **€1.000,-** minder uitgegeven dan geraamd. De afwijkingen kunnen als volgt worden verklaard.

Hogere kosten onderhoud Nachtegaalweg 48	/- €24.000
Lagere kosten onderhoud gemeentelijke accommodaties	€8.000
Lagere kosten onderhoud vrijkomende locaties	<u>€17.000</u>
Totaal	€1.000

502740 Nachtegaalweg 48

Bij de Nachtegaalweg zijn in 2019 extra onderhoudskosten gemaakt om een daklekkage te verhelpen; ook waren de energiekosten hoger dan de raming (€10.000,-). Daarnaast is er een vergoeding van €13.000,- betaald aan de voormalig huurder van het pand voor verbeteringen die deze gebruiker in de afgelopen jaren heeft aangebracht.

549150 Onderhoudsplan gemeentelijke accommodaties

Voor het onderhoud van de woningen die in eigendom zijn van de gemeente wordt jaarlijks een onderhoudsbudget geraamd voor extra kosten/calamiteiten. In 2019 is het niet nodig geweest om hiervan gebruik te maken; van dit budget is €11.000,- overgehouden. Het verzekeren van de woningen was daarentegen €3.000,- duurder dan de raming.

549200 Vrijkomende locaties

Na de bouw van de Rhijnsberg en de Heerd is er een aantal locaties vrijgekomen die opnieuw moeten worden ontwikkeld (uitnodigingsplanologie). De kosten en eventuele opbrengsten van deze locaties worden op dit subproduct verantwoord. Inmiddels zijn nog niet alle locaties verkocht; sommige worden nog verhuurd, andere worden nog in stand gehouden totdat deze zijn verkocht. Voor het onderhoud geldt dat hier terughoudend mee wordt omgegaan omdat het niet zinvol is om in panden te investeren die op de nominatie staan om te worden afgestoten. Dit is de reden dat er van het onderhoudsbudget €12.000,- is overgehouden. Het resterende voordeel van €5.000,- is behaald op een besparing van de schoonmaakkosten en het waterverbruik.

Baten

Bij de najaarsnota 2019 is er een ontvangst van €160.000,- opgenomen voor de verkoop van de Hank. In werkelijkheid was deze opbrengst fors lager doordat er nog meerkosten moesten worden betaald voor asbestverwijdering; er is uiteindelijk €37.000,- ontvangen. De overdracht van deze locatie heeft echter pas in 2020 plaatsgevonden dus de opbrengst is ook in dat jaar in de boekhouding verwerkt. Dit is de verklaring van de lagere inkomsten van **€157.000,-** bij dit product (behoudens een klein verschil in de huurinkomsten).

Gebiedsontwikkeling

Toelichting op product Gebiedsontwikkeling

De afwikkeling van de projecten Gebiedsontwikkeling Veessen-Wapenveld vindt in 2018 plaats.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2018	Primaire begroting 2019	Begr.wijz. 2019	Begroting 2019 (P+W)	Realisatie 2019	Vershil
Lasten						
537000 Gebiedsontwikkeling	1.414.605	0	0	0	0	0
Totaal Lasten	1.414.605	0	0	0	0	0
Baten						
537000 Gebiedsontwikkeling	-1.663.775	0	0	0	0	0
537001 Reserve gebiedsontwikkeling	-38.294	0	0	0	0	0
Totaal Baten	-1.702.068	0	0	0	0	0
Resultaat	-287.463	0	0	0	0	0

Toelichting op lasten en baten product Gebiedsontwikkeling

Geen opmerkingen; dit project is in 2018 afgerond.

Beheer en onderhoud

Toelichting op product Beheer en Onderhoud

Beheer en onderhoud van kapitaalgoederen (wegen, fietspaden, groen, openbare verlichting, riolering, speeltoestellen) en grondzaken.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2018	Primaire begroting 2019	Begr.wijz. 2019	Begroting 2019 (P+W)	Realisatie 2019	Vershil
Lasten						
502100 Zoutloods	27.341	0	5.000	5.000	37.721	-32.721
502500 Sportpark Molenbeek	8.094	7.950	0	7.950	46.852	-38.902
502520 Sportpark Eeuwlanden	9.890	5.120	0	5.120	8.320	-3.200
502540 Sportpark Monnikenbos	8.367	6.630	0	6.630	12.936	-6.306
502560 Sportpark Veessen	1.771	1.520	0	1.520	1.843	-323
502620 Aula en baarhuisjes	17.997	24.730	0	24.730	29.660	-4.930
515703 Schade persleiding meenseweg brandstraat	859	0	0	0	0	0
515801 Lichtmast Groteweg Wapenveld	1.262	0	0	0	0	0
515802 Elburgerweg aanrijding	1.063	0	0	0	0	0
515803 schade wegdek Zwolseweg 94	1.063	0	0	0	0	0
515804 Hoorneveenseweg hoek Veldweg	871	0	0	0	0	0
515806 Rova Kerkstraat	2.120	0	0	0	0	0
515809 Kerkdijk/Weteringdijk	6.300	0	0	0	0	0
515811 Beatrixweg brugleuning	1.963	0	0	0	0	0
549300 Buitensportaccommodaties	299.239	346.653	360.000	706.653	690.105	16.548
551000 Gemeentelijke gronden	106.891	67.291	0	67.291	64.126	3.165
551050 Erfpachten	11.082	9.890	0	9.890	9.920	-30
551100 Kadaster & Landmeten	30.443	50.908	0	50.908	31.925	18.983
551102 77-BB-FF Peugeot partner	1.032	0	0	0	110	-110
551150 Straatreiniging&Gladheidbestrijding	115.095	142.174	0	142.174	104.288	37.886
551200 Beheerplan Wegen	1.220.133	1.583.190	53.000	1.636.190	1.385.591	250.599
551201 Reserve Beheerplan Wegen	1.108.347	0	0	0	0	0
551202 35-VVG-5 Ford	6.044	0	0	0	3.138	-3.138
551203 34-VVG-5 Ford	3.190	0	0	0	3.957	-3.957
551204 BL-BH-33 Vrachtauto Mercedes	5.627	0	0	0	1.205	-1.205
551205 23-KBK-5 Peugeot partner	5.694	0	0	0	3.318	-3.318
551206 2-VDZ-49 peugeot partner	3.974	0	0	0	4.558	-4.558
551207 Tractor New Holland TR-AK-GH	21.651	0	0	0	17.100	-17.100
551208 5-VZL-60 Mitsubishi	6.010	0	0	0	10.877	-10.877
551209 BX-VD-29 vrachtauto Mercedes	18.341	0	0	0	17.715	-17.715
551210 5-VHF-05 Porter 1.3 kipper	2.236	0	0	0	1.341	-1.341

551211 T4-03-0 New Holland 40/30	7.058	0	0	0	14.167	-14.167
551212 Versnipperaar Schiesling 105MX	584	0	0	0	212	-212
551213 DI-VE-RS wegen bladblazers ed	9.382	0	0	0	8.165	-8.165
551214 Klepelmaaier	4.972	0	0	0	7.456	-7.456
551220 Gronddepot	32.080	54.659	0	54.659	44.100	10.559
551250 Huisnummering/straatnaamborden	1.925	1.790	0	1.790	982	808
551350 Herstel degeneratieschade	119.598	108.616	0	108.616	110.037	-1.421
551351 reserve Herstel degeneratieschade	43.000	0	0	0	0	0
551400 Beheerplan Kunstwerken	236.989	250.949	0	250.949	250.321	628
551450 Verkeersmaatregelen	106.360	117.556	6.000	123.556	100.777	22.779
551600 Beheerplan Water	81.416	96.725	0	96.725	70.573	26.152
551650 Verkeers- en vervoersplan	37.051	38.356	0	38.356	36.753	1.603
551750 Beheerplan Verlichting	171.982	230.187	0	230.187	233.295	-3.108
551800 Beheerplan Openbaar groen	1.062.496	1.073.891	35.000	1.108.891	1.050.974	57.917
551802 1-VKL-31 Mercedes	7.162	0	0	0	5.947	-5.947
551803 8-VTN-63 Mercedes	9.786	0	0	0	10.109	-10.109
551804 5-VZL-61 Mitsubishi	4.901	0	0	0	10.701	-10.701
551805 8-VJF-85 Mercedes	10.383	0	0	0	9.433	-9.433
551806 5-VZL-62 Mitsubishi	4.221	0	0	0	8.602	-8.602
551807 94-BV-ZB Porter 1.3 kipper	1.683	0	0	0	1.455	-1.455
551808 2-VFL-73 Mercedes	4.331	0	0	0	4.959	-4.959
551810 VB-868-H Mercedes	5.104	0	0	0	6.389	-6.389
551811 Versnipperaar Shiesling 400 ZX	0	0	0	0	157	-157
551812 56-BX-DD Mercedes	3.900	0	0	0	4.366	-4.366
551813 SA-BO John Deere	5.999	0	0	0	6.453	-6.453
551814 Di-Ve-RS bladblazer groen	12.182	0	0	0	18.590	-18.590
551815 BO-OM-ER	5.865	0	0	0	3.515	-3.515
551816 KU-BO-TA	3.050	0	0	0	3.653	-3.653
551817 RA-NS-OM	3.505	0	0	0	2.540	-2.540
551850 Beheerplan Speeltuinen	70.668	77.091	-5.000	72.091	57.961	14.130
551900 Onderhoudsplan Begraafplaatsen	332.690	393.340	0	393.340	396.377	-3.037
551901 Reserve Begraafplaatsen	0	0	16.308	16.308	0	16.308
551902 HA-ZA-A Hansa Kraan	7.184	0	0	0	13.851	-13.851
551903 DI-VE-RS Begraafplaats bladblazers ed	9.406	0	0	0	15.288	-15.288
552000 Onderhoudsplan Reiniging	1.401.056	1.466.328	84.667	1.550.995	1.475.363	75.632
552100 Onderhoudsplan Riolering	1.448.482	1.124.991	0	1.124.991	1.100.663	24.328
552102 DI-VE-RS ROM	1.878	0	0	0	1.090	-1.090
552200 Huisaansluiting riolering	12.344	1.858	0	1.858	8.078	-6.220
Totaal Lasten	8.334.663	7.282.393	554.975	7.837.368	7.579.959	257.409
Baten						

502540 Sportpark Monnikenbos	-1.166	0	0	0	0	0
502560 Sportpark Veessen	-369	0	0	0	-804	804
515703 Schade persleiding meenseweg brandstraat	-859	0	0	0	0	0
515801 Lichtmast Groteweg Wapenveld	-1.262	0	0	0	0	0
515802 Elburgerweg aanrijding	-1.063	0	0	0	0	0
515803 schade wegdek Zwolseweg 94	-1.063	0	0	0	0	0
515804 Hoorneveenseweg hoek Veldweg	-871	0	0	0	0	0
515806 Rova Kerkstraat	-2.120	0	0	0	0	0
515809 Kerkdijk/Weteringdijk	-6.300	0	0	0	850	-850
515811 Beatrixweg brugleuning	-1.963	0	0	0	0	0
549300 Buitensportaccommodaties	-42.182	-52.235	0	-52.235	-42.624	-9.611
549301 Reserve buitensportaccommodaties	0	0	-360.000	-360.000	-359.913	-87
551000 Gemeentelijke gronden	-46.677	-63.727	-55.000	-118.727	-172.939	54.212
551001 Reserve Gemeentelijke gronden	-22.363	0	0	0	0	0
551050 Erfpachten	-45.364	-38.899	0	-38.899	-53.986	15.087
551100 Kadaster & Landmeten	-1.375	-2.130	0	-2.130	-1.660	-470
551150 Straatreiniging&Gladheidbestrijding	0	0	0	0	-1.778	1.778
551200 Beheerplan Wegen	-1.108.347	0	0	0	-9.081	9.081
551201 Reserve Beheerplan Wegen	-138.158	0	0	0	0	0
551220 Gronddepot	-32.080	-54.659	0	-54.659	-44.100	-10.559
551350 Herstel degeneratieschade	-79.209	-8.750	0	-8.750	-85.376	76.626
551351 reserve Herstel degeneratieschade	-68.997	-85.000	-53.000	-138.000	-53.648	-84.352
551401 Reserve Beheerplan Kunstwerken	-164.313	-180.657	0	-180.657	-180.316	-341
551450 Verkeersmaatregelen	-153	0	0	0	0	0
551550 Inritvergunningen	0	0	0	0	-640	640
551650 Verkeers- en vervoersplan	-286	0	0	0	0	0
551750 Beheerplan Verlichting	-4.997	-4.830	0	-4.830	-4.409	-421
551800 Beheerplan Openbaar groen	0	0	0	0	0	0
551901 Reserve Begraafplaatsen	-77.885	-43.068	0	-43.068	-21.863	-21.205
551950 Inkomsten begraafplaatsen	-462.760	-497.493	-16.308	-513.801	-579.547	65.746
552001 Reserve Reiniging	-195.252	-140.608	-27.546	-168.154	-304.044	135.890
552050 Inkomsten reiniging	-1.686.344	-1.777.549	-38.861	-1.816.410	-1.653.697	-162.713
552100 Onderhoudsplan Riolering	0	-66.417	17.761	-48.656	0	-48.656
552150 Inkomsten riolering	-1.746.421	-1.389.476	-17.761	-1.407.237	-1.387.634	-19.603
552200 Huisaansluiting riolering	-1.680	-1.858	0	-1.858	-21.000	19.142
Totaal Baten	-	-	-550.715	-	-	20.138
	5.941.879	4.407.356		4.958.071	4.978.209	
Resultaat	2.392.784	2.875.037	4.260	2.879.297	2.601.750	277.547

Toelichting op de lasten en baten Beheer en Onderhoud

502100 Zoutloods

In de najaarsnota is €5.000,- opgenomen voor onderzoeken bodem, flora en fauna ivm overdracht terrein. De uitgaven zijn met bijna €7.000,- overschreden. Er bleken nadere onderzoeken noodzakelijk naar aanleiding van een uitgevoerde quick scan. Ook moest er een aanvullende uitwerking gebeuren van een bodemonderzoek die nodig was in het kader van het bestemmingsplan. Beide zaken waren vooraf bij de raming niet voorzien.

Verder is bij de bezuinigingsvoorstellen de kapitaallast van de zoutloods afgeraamd omdat de zoutloods in 2019 verkocht zou worden. In werkelijkheid zijn nog steeds kapitaallasten geboekt voor een bedrag van €24.100,-.

502500 Sportpark Molenbeek

In verband met herstellen van problemen met de riolering op dit sportpark (bijna €31.000,-) en een niet geraamd bedrag voor afboeking energiekosten Molenbeek €8.200,- zijn de kosten hier met bijna €39.000,- overschreden. De problemen met de riolering waren groot. De boomwortels drukten voor 80% de riolering uit elkaar. Van te voren was niet in te schatten hoe groot dit probleem was.

502620 Aula en baarhuisjes

Deze kostenplaats maakt onderdeel uit van de exploitatie van begraafplaatsen, die hieronder als één geheel is toegelicht. In totaal is hier bijna €5.000,- meer uitgegeven onder andere door meer schoonmaakkosten en ledigen van containers.

549300 Buitensportaccommodaties

De kapitaallasten zijn €18.500,- lager uitgevallen dan geraamd. Er zijn nog diverse investeringen niet uitgevoerd (vervangen beregeningsinstallatie / 2 x renovatie sportvelden) en dat geeft een besparing op de kapitaallasten.

551100 Kadaster en Landmeten

De budgetten voor het kadaster en landmeten zijn in beperkte mate uitgegeven omdat het aanbod van werkzaamheden beperkt was. Verder zijn er kosten betaald via de investeringen. Op dit product is hierdoor bijna €19.000,- minder uitgegeven.

551150 Straatreiniging en gladheidbestrijding

Vanwege de zachte winter zijn de kosten voor het strooien beperkt gebleven. Hierop werd €24.800,- op bespaard. Ook op de kosten van de post onkruidbestrijdingen op verhardingen is voor een bedrag van €18.500,- minder uitgegeven dan geraamd omdat door de droge zomer veel minder onkruid is gegroeid. Dit bedrag was gereserveerd voor bestrijding van de Japanse duizendschoon, maar er wordt nog uitgezocht op welke manier dit het beste bestreden kan worden.

551200 Beheerplan wegen

De kapitaallasten zijn bijna €81.000,- lager uitgevallen dan geraamd. Dat is het gevolg van uitgestelde investeringen. De budgetten voor brandstof, belastingen, verzekeringen en onderhoud voor de tractiemiddelen zijn begroot op dit beheerplan wegen maar gerealiseerd op de afzonderlijke tractie. Dat geeft een vertekend beeld op dit product. Verder zijn aan uitgaven derden (zonder de tractie) €20.000,- minder uitgegeven dan geraamd. De reden hiervan is dat de uitgaven voor kleding en uitrusting en opleiding en ontwikkeling hier gebudgetteerd worden maar op de afdelingskostenplaatsen worden uitgegeven. Het gaat hier om 2 x een budget van €13.000,-

551202 55-VVG-5 Ford tot en met 551214 Klepelmaaier

Op deze onderdelen staan de tractiemiddelen waarop in 2019 €93.200,- is uitgegeven. Op product beheerplan wegen is voor brandstof, belastingen, onderhoud en verzekeringen €94.000,- geraamd, dus geen opmerkingen.

551220 Gronddepot

Uitgangspunt van het eigen gronddepot is dat het depot zichzelf kosten neutraal in stand moet kunnen houden. Tegenover de lasten van €10.559,- staat eenzelfde bedrag aan baten.

551450 Verkeersmaatregelen

Op de kapitaallasten van de investeringen is bijna €14.000,- minder uitgegeven. Onder andere de plaatsing van VRI Brinklaan en aanpassen conflictsituaties GVVP is nog niet uitgegeven.

Verder is op de post materieel en onderhoud €19.600,- gebruikt voor de tractiemiddelen die apart wordt geadministreerd. (zie ook toelichting op wegen en groen).

551600 Beheerplan water

De onderhoudskosten van sloten en grift en de verwerkingskosten hiervan zijn €22.700,- lager uitgevallen dan begroot. Door de droogte is er minder vegetatie in de sloten gegroeid. Tevens is er in 2019 niet gebaggerd. Dat zal dit jaar wel weer gebeuren, samen met het schoonmaken van de duikers.

551800 Beheerplan Openbaar groen

Op dit product is ongeveer €45.000,- minder uitgegeven aan derden. Een deel van het budget wordt gebruikt voor het materieel van Groen dat afzonderlijk wordt benoemd (zie volgende post). Die uitgaven staan dus niet hier. Voor veel beplantingsmateriaal is de inboet en omvorming niet doorgegaan in verband met PFAS. Ook is er minder boomcontrole geweest omdat het tijd heeft gekost (vertraging) om de maatregelen en inventarisatiemethodes aan te passen. De boomcontrole loopt deels door in het jaar 2020. Voor de Eikenprocessierups is nog een bijraming geweest, maar het is achteraf toch iets voordeliger uitgekomen; er is €25.000,- bijgeraamd; hiervan is €20.000,- nodig geweest. Daarnaast is de post salarissen €10.000,- meegevallen.

551802 tot en met 551817 Materieel groen

De kosten zijn afzonderlijk per voertuig geboekt. Deze uitsplitsing is gemaakt om de uitgaven per voertuig inzichtelijk te maken. Deze kosten zijn niet afzonderlijk geraamd. Er is dus bij elk voertuig een overschrijding in de kosten. De totale lasten van €96.900,- voor de voertuigen worden deels gedekt uit beheerplan Groen (zie vorige post) en uit het overgebleven saldo van het product Beheerplan Wegen.

551850 Beheerplan Speeltuinen

Er is ongeveer €14.000,- overgebleven op deze post. Het is elk jaar moeilijk in te schatten hoeveel de kosten zijn van reparaties en onderhoud van de speeltoestellen. Als deze zich voordoen moeten de kosten worden gemaakt in verband met de veiligheid. Het geraamde bedrag is een gemiddelde. Dit jaar is er geld overgebleven.

551000 Gemeentelijke gronden

De opbrengsten van huren en pachten zijn ongeveer €27.000,- hoger dan de raming. Verder is er grond verkocht aan de Eperweg aan een zorgpartij en grond verkocht aan de Zwolseweg aan een particulier. Ook is er tweemaal een vestiging geweest van een zakelijk recht van opstal met een opbrengst van bijna €10.000,-. Tezamen zijn er €22.000,- meer inkomsten ingeboekt dan geraamd.

551050 Erfpachten

Zoals ook op het product Bosbeheer is toegelicht is er een verschuiving geweest van opbrengsten erfpachten naar dit product. Daarom is hier €15.000,- meer verantwoord dan geraamd.

551350 Herstel degeneratieschade en 551351 Reserve herstel degeneratieschade

Er is een bedrag onttrokken aan de reserve ter hoogte van het verschil tussen de baten (inkomsten van derden vanwege de schade die zij veroorzaakt hebben) en de lasten (onkosten die gemaakt zijn op de schade te herstellen) op dit subproduct.

Exploitatie begraafplaatsen

551900 Onderhoudsplan begraafplaatsen en 551950 inkomsten begraafplaatsen en 551901 Reserve begraafplaatsen

De overschrijding van de post personeel van €56.000,- en de onderschrijding van de post

Lucrato van €50.300,- en de onderschrijving van de post personeel van derden van €7.270,- moeten in samenhang worden gezien en compenseren elkaar grotendeels.

De afrekening van de exploitatie begraafplaatsen van 2019 geeft aan dat in totaal de kosten € 61.500,- hoger waren dan waar rekening mee gehouden in de tarieven. (meer kosten tractie €29.100,- en meer overhead €24.400,- en overige verschillen €8.000,-). Deze kosten staan niet allemaal op "onderhoudsplan begraafplaatsen" maar ook op "overhead" en "tractie".

Er zijn 34 meer begrafenissen geweest dan geraamd waardoor er €48.500,- meer is binnengekomen.

In de berekening van afkoopsommen onderhoud graven werd rekening gehouden met 43 afkopen. In werkelijkheid is er 49 keer afgekocht, waardoor er € 28.500,- meer is ontvangen dan geraamd.

De exploitatie begraafplaatsen eindigt met een klein positief saldo van bijna €5.000,- ten opzichte van de berekening van de tarieven. Er wordt daarom in werkelijkheid bijna € 22.000,- onttrokken aan de reserve in plaats van de €26.760,- .

Reserve begraafplaatsen

Stand 1-1-2019	€1.094.523
----------------	------------

Onttrekking 2019	<u>-/- €21.863</u>
------------------	--------------------

Stand 1-1-2020	€1.072.660
-----------------------	-------------------

Exploitatie riolering

552100 Onderhoudsplan Riolering + 552102 DI-VE-RS ROM + 552200 Huisaansluiting riolering + 552150 inkomsten riolering

Deze kostenplaatsen omvatten de exploitatie van riolering waar de tarieven van rioolheffing op gebaseerd zijn.

Op de kostenplaats 552100 Onderhoudsplan riolering zijn veel budgetten met onderschrijvingen en overschrijvingen, die elkaar deels compenseren.

Ten opzichte van de berekening van de tarieven van 2019 zijn de uitgaven aan kapitaallasten €42.000,- lager uitgevallen. Dat komt omdat er nog veel investeringen open staan om uitgevoerd te worden. Ook de doorberekeningen van van salarissen en overhead is mee gevallen voor een bedrag van €68.000,-. In de tarievenberekening werd er vanuit gegaan dat er bijna € 49.000,- onttrokken zou moeten worden aan de voorziening riolering. Dat had mede te maken met de € 300.000,- verschuiving van lasten voor de burger tussen rioolheffing en de OZB. Door de genoemde meevallers blijft er een bedrag over en kan er € 65.000,- worden toegevoegd aan de voorziening riolering.

Voorziening riolering

Stand 1-1-2019	€4.484.369
----------------	------------

Toevoeging 2019	€65.077
-----------------	---------

Rechtstreekse onttrekking 2019	-/- €75.429
Stand 1-1-2020	€4.474.017

Exploitatie Afvalstoffenheffing

552000 Onderhoudsplan Reiniging + 552001 Reserve Reiniging + 552050 Inkomsten Reiniging

Deze kostenplaatsen betreft de exploitatie van het huishoudelijk afval alwaar de tarievenberekening onder ligt.

Ten opzichte van de tarievenberekening van 2019 zijn de volgende verschillen ontstaan:

<u>Toelichting</u>	
Overhead	€27.413
ROVA	€26.541
Restafval inzameling	€16.128
Doorbelasting kosten	€12.241
Vegen van wegen	€12.064
Kwijtscheldingen	€10.155
Verwijderen zwerfafval	€4.530
Externe ondersteuning	<u>€512</u>
Totaal voordeel	€109.586
Vergoedingen plastic	-/- €100.715
BTW	-/- €54.612

Restafval 240 liter	-/- €53.182
Vast aandeel	-/- €11.150
Restafval 140 liter	-/- €6.161
Overige kleine verschillen	<u>-/- €808</u>
Totaal nadeel	-/- €226.628
Per saldo nadelig	-/- €117.042

In de exploitatie was per abuis ook het plaatsen van de ondergrondse containers geboekt voor een bedrag van €52.000,-. Aangezien dit investeringskosten zijn, zijn deze kosten overgeboekt naar de investeringen, waar er dan 10 jaar op afgeschreven kan worden.

Bij de tarievenberekening was rekening gehouden dat er een onttrekking uit de reserve afvalstoffenheffing plaats gaat vinden van €187.002,-. Door de nadelen van de exploitatie moet er in werkelijkheid €117.042,- meer onttrokken worden, dus een bedrag van €304.044,-.

<u>Reserve afvalstoffenheffing</u>	
Stand 1-1-2019	€743.538
Onttrekking 2019	<u>-/- €304.044</u>
Stand 1-1-2020	€439.494
Raming onttrekking 2020 (zie tarievenberekening)	<u>-/- €226.101</u>
Raming stand 1-1-2021	€213.393

Bosbeheer

Toelichting op product Bosbeheer

Het beheer en onderhoud van het gemeentelijk bos- en heidegebied.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2018	Primaire begroting 2019	Begr.wijz. 2019	Begroting 2019 (P+W)	Realisatie 2019	Vershil
Lasten						
502200 Gebouwen Bosbedrijf	3.208	8.796	0	8.796	10.600	-1.804
555000 Bosbeheer	101.653	99.246	0	99.246	66.216	33.030
555050 Recreatiebeheer	11.880	4.129	0	4.129	4.040	89
Totaal Lasten	116.741	112.171	0	112.171	80.856	31.315
Baten						
502200 Gebouwen Bosbedrijf	-3.688	-4.475	0	-4.475	-7.795	3.320
555000 Bosbeheer	-142.854	-145.990	0	-145.990	-123.858	-22.132
Totaal Baten	-146.542	-150.465	0	-150.465	-131.653	-18.812
Resultaat	-29.801	-38.294	0	-38.294	-50.797	12.503

Toelichting op de lasten en baten Bosbeheer

Lasten

555000 Bosbeheer

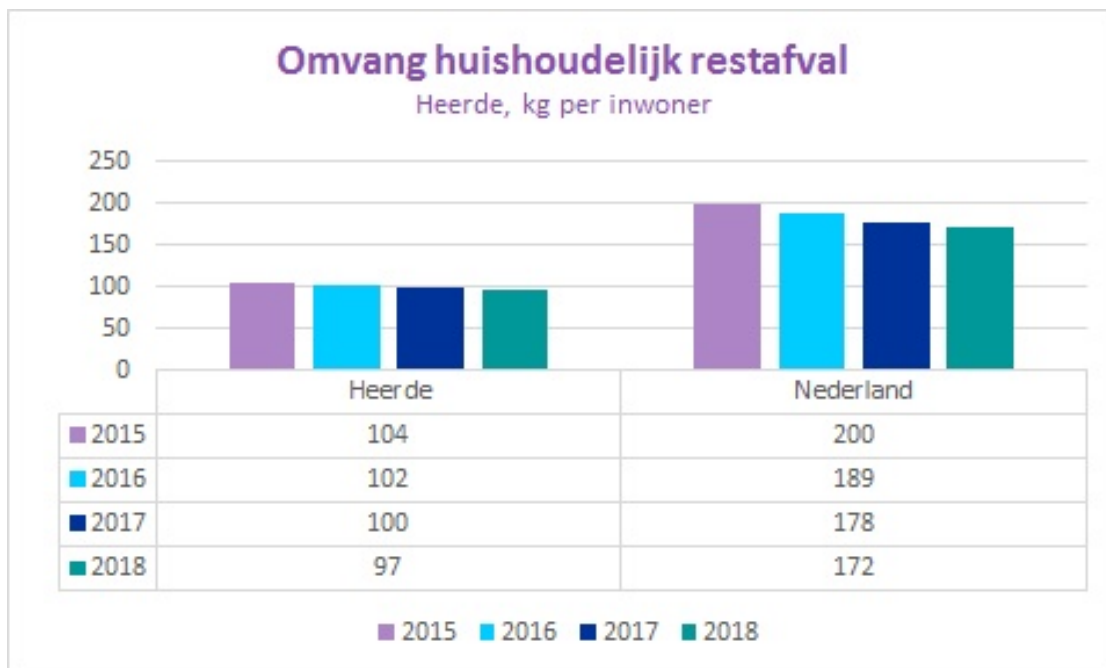
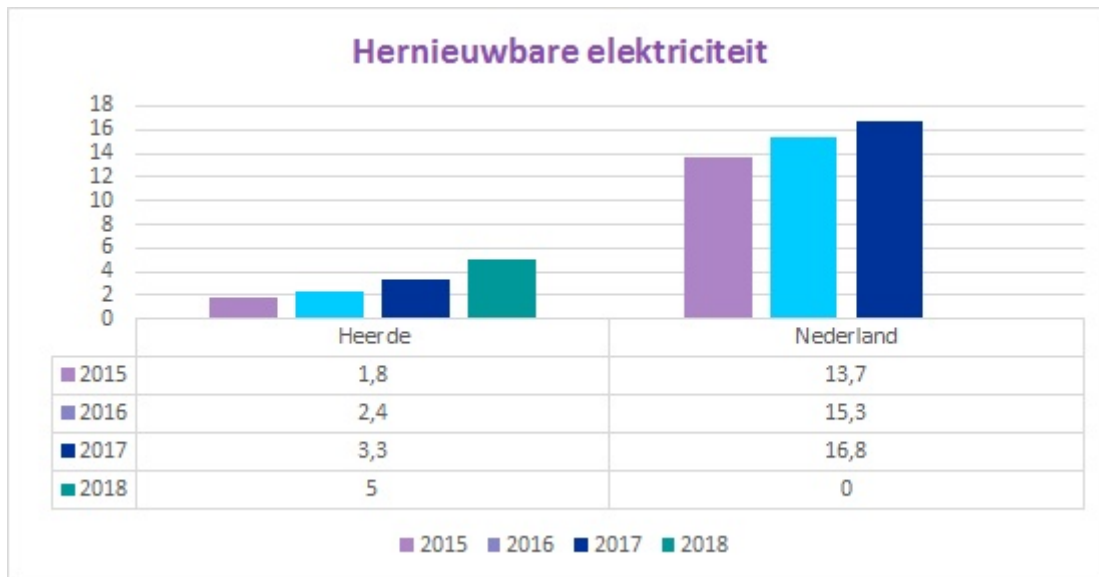
Vanwege de tegenvallende houtopbrengst is bewust minder geld uitgegeven bij het onderhoud van het bos. Verder zijn er BTW- correcties verwerkt waarbij meer BTW teruggevraagd is naar aanleiding van een interne controle van de boekhouding.

Baten

555000 Bosbeheer

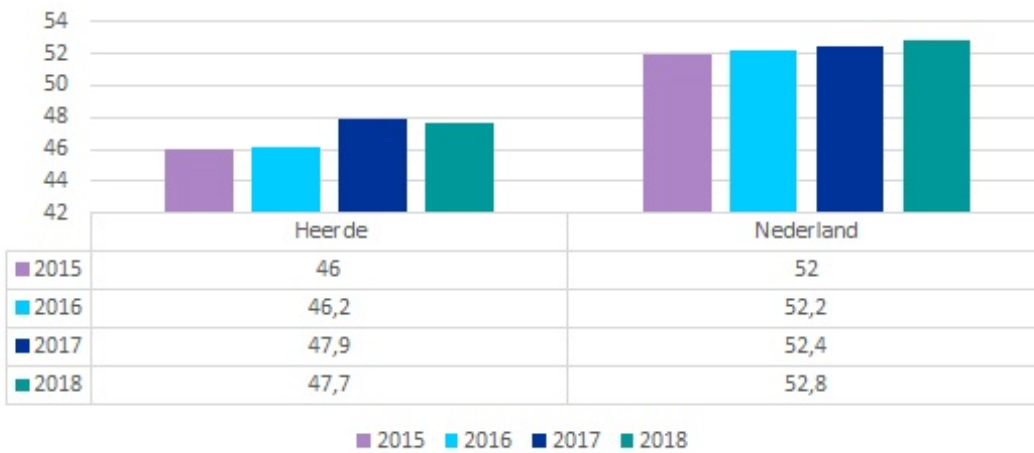
Door de enorme overvloed aan hout op de markt zijn de prijzen voor de verkoop van hout flink onderuit gegaan. Dit gaf een nadeel in de exploitatie van ruim €17.000,-. Verder is er een verschuiving van opbrengsten pacht van Bosbeheer naar product 551050 Erfpachten. Per saldo is €22.000,- minder opbrengst gerealiseerd.

BBV-Indicatoren programma (Openbare) ruimte, wonen en ondernemen

Funciemenging

Heerde, %

Vestigingen (van bedrijven)

Heerde, per 1.000 inw. 15 t/m 64 jr

